

Fremsat den 25. januar 2017 af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt)

Forslag

til

Lov om stedbestemt information

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Loven fastsætter regler for

- 1) de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland,
- 2) landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
- 3) søkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
- 4) infrastrukturen for stedbestemt information i Danmark og
- 5) samordning og koordination af stedbestemt information med tilhørende infrastruktur.

Kapitel 2

De nationale geodætiske infrastrukturer

§ 2. Som grundlag for opmåling, sø- og landkortlægning og infrastrukturen for stedbestemt information skal energi-, forsynings- og klimaministeren etablere, drive og videreudvikle de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer fastsætte regler om registrerede positioneringstjenester.

§ 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for de nationale geodætiske infrastrukturer i Danmark, Færøerne og Grønland. Erhvervelsen kan ske enten til ejendom eller til brugsret.

Stk. 2. Sker erhvervelsen som en brugsret, skal arealets beliggenhed, omfang og eventuelle forpligtelser for ejendommens ejer fastlægges i en tinglyst servitut.

Stk. 3. Servituttens skal respekteres af ejendommens ejer, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænsede rettigheder i ejendommen, uanset hvornår sådan ret over ejendommen er erhvervet.

Kapitel 3

Landkortlægning

§ 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren varetager landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland og etablering, drift og videreudvikling af de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om de til kortlægningen hørende registre, herunder om myndigheders indberetning til disse registre, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Kapitel 4

Søkortlægning, opmåling og eneret til fremstilling af søkort

§ 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren varetager kortlægningen af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland og etablering, drift og videreudvikling af de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk.

Stk. 2. Ministeren har eneret til fremstilling af søkort.

Stk. 3. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om de til kortlægningen hørende registre, herunder om myndigheders indberetning til disse registre, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, skal indberette data og tegninger over området, der er omfattet af aktiviteten, til ministeren. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvordan indberetningen skal finde sted, og hvilket format data skal have.

§ 6. Som led i kortlægningen af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland gennemfører energi-, forsynings- og klimaministeren i samarbejde med Forsvarsministeriet søopmåling heraf.

Stk. 2. Ministeren kan efter indhentning af udtalelse fra Forsvarsministeriet bemyndige andre til på ministerens vegne at gennemføre søopmåling efter stk. 1.

§ 7. Før søpmåling til andre formål end fremstilling af søkort må foretages i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, skal der indhentes tilladelse hertil hos energi-, forsynings- og klimaministeren. Til brug for ministerens afgørelse, om der kan gives tilladelse, skal ministeren indhente en udtalelse fra Forsvarsministeriet.

Stk. 2. Når opmålingen er afsluttet, skal kopi af alle opmålingsdata indberettes til ministeren.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om ansøgningens udformning og om vilkår, der knytter sig til tilladelsen. Ministeren kan tillige fastsætte regler om, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format opmålingsdata efter stk. 2 skal have.

Kapitel 5

Infrastruktur for stedbested information

§ 8. Energi-, forsynings- og klimaministeren forestår og varetager koordinationen af infrastrukturen for stedbested information i Danmark.

Stk. 2. Ministeren nedsætter et rådgivende udvalg, som har til formål at bistå ministeren i overvågningen, videreudviklingen og koordinationen af infrastrukturen for stedbested information. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 3. Ministeren kan nedsætte eller indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspæcifikke infrastrukturer for stedbested information.

§ 9. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan iværksætte initiativer, som videreudvikler infrastrukturen for stedbested information med det formål at fremme interoperabilitet og nyttiggørelse af data.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestede informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Regler herom fastsættes efter forhandling med berørte myndigheder.

§ 10. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan som led i videreudviklingen af infrastrukturen for stedbested information etablere, drive og videreudvikle registre, herunder Danmarks Administrative Geografiske Inddelinger, Danske Stednavne, registret over faste ejendommers ejere og registret over faste ejendommers beliggenhedsadresse.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens tildeling af beliggenhedsadresser og regler for, hvilke oplysninger der skal indberettes og ajourføres til registret over faste ejendommers ejere.

Stk. 3. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder herudover fastsætte regler om registre omfattet af stk. 1, herunder om myndigheders indberetning til disse registre, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Kapitel 6

Samordning og koordination

§ 11. Energi-, forsynings- og klimaministeren har ansvaret for koordinationen af offentlige opgaver omfattet af kapitler 2-5, herunder af offentlig opmåling, kortlægning og an-

den offentlig registrering af stedbestede informationer. Ministeren kan indgå i tværoffentlige samarbejder til varetagelsen af disse opmålings-, kortlægnings- og registreringsopgaver.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder og internationale og private organisationer fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling, kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestede informationer.

Stk. 3. Offentlige myndigheder og institutioner og koncessionerede selskaber skal efter anmodning give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte aktiviteter inden for opmåling, kortlægning og anden registrering af stedbestede informationer.

Kapitel 7

Distribution af data, adgang til data og betalingsregler

§ 12. Energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke af de data, registre, kortværk og ydelser, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, der kan udbydes til salg og fastsætter reglerne for betaling herfor.

§ 13. Energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke af de data, registre og kortværk, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, der kan anvendes frit af andre offentlige myndigheder, virksomheder og borgere, og beslutter, hvorledes disse data gøres tilgængelige.

Stk. 2. Kommuner, der er i besiddelse af data, der er indsamlet i samarbejde mellem kommuner og ministeren, og som ministeren har besluttet at gøre tilgængelige efter stk. 1, kan stille disse data frit til rådighed på tilsvarende måde.

§ 14. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter forhandling med andre myndigheder opbevare og distribuere deres data, registre og kortværk.

Kapitel 8

Generelle bestemmelser

§ 15. Energi-, forsynings- og klimaministeren har til enhver tid mod behørig legitimation adgang til udendørs lokalteter for at udføre opgaver efter loven.

§ 16. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt udgraver, beplanter, ødelægger eller fjerner et fikspunkt eller en installation, der er opstillet i henhold til § 3, stk. 1.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 17. Med bøde straffes den, som overtræder § 7, stk. 1.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 18. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en statslig myndighed under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til at udøve de opgaver og beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Delegerer ministeren opgaven med at give tilladelse efter § 7, stk. 1, kan ministeren beslutte, at afgørelser ef-

ter § 7, stk. 1, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 9

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 19. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013, og lov nr. 318 af 16. december 1931 angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. ophæves.

Stk. 3. Regler, der er fastsat i medfør af lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 20. I lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information, foretages følgende ændring:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union**«

§ 21. I lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller

søterritoriet i øvrigt, jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013, som ændret ved lov nr. 80 af 24. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 47 b indsættes:

»§ 47 c. Kapitel 6 i lov om stedbestemt information om samordning og koordination finder anvendelse på Geodatastyrelsens opgaver omfattet af denne lov.

Stk. 2. § 12 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser i lov om stedbestemt information finder anvendelse på data, registre, kortværk og ydelser omfattet af denne lov.

Stk. 3. § 13 om fri adgang til data, registre og kortværk i lov om stedbestemt information finder anvendelse på data, registre og kortværk omfattet af denne lov.«

§ 22. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens §§ 1-2, § 3, stk. 1, §§ 4-7 og §§ 11-19 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse:

- 1. Indledning**
- 2. Lovforslagets indhold**
 - 2.1. Lovens anvendelsesområde
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.2. Den nationale geodætiske infrastruktur
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.3. Landkortlægning
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.4. Opmåling og fremstilling af søkort og tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.5. Infrastrukturen for stedbestemt information
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.6. Samordningsbeføjelsen
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.7. Adgang til og betaling for data m.m.
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.8. Distribution af data
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.9. Adgang til udendørs lokaliteter på ejendomme
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.10. Færøerne og Grønland
 - 2.10.1. Gældende ret
 - 2.10.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 6. Miljømæssige konsekvenser**
- 7. Forhold til EU-retten**
- 8. Hørte myndigheder og organisationer**
- 9. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Lovforslagets formål er at samle, modernisere og regelforenkle lovgrundlaget for forvaltningen af stedbestemt information i en ny hovedlov. Baggrunden er den øgede betydning, som stedbestemt information har i forhold til at fremme effektivitet og kvalitet i offentlige myndigheders beredskabs-, forsynings- og forvaltningsopgaver, innovation og vækst i private virksomheder samt gode og sikre rammer for borgernes udfoldelsesmuligheder.

Stedbestemte informationer er data om fænomener, der kan relateres til en lokalitet i forhold til jorden. Der er tale om mange forskellige typer af informationer, der f.eks. om-

fatter hydrografi, hydrologi, topografi, kystlinje, geologi, arealanvendelse, bevoksning, miljø, natur, befolkning, sundhed, bebyggelse, infrastruktur, matrikel, adresser, ejerskab, navigation, flyposition m.m. Visse data fungerer som reference for andre data, der herigennem kan knyttes sammen og derigennem nyttiggøres til mange forskellige formål.

Den centrale nugældende lov på området, lov om Geodætistyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013 med senere ændringer, er oprindeligt fra 1988 (lov nr. 749 af 7. december 1988 om Kort- og Matrikelstyrelsen) og er siden kun revideret i nødvendigt omfang på enkeltstående områder. Loven er ikke fuldt tidsvarende i forhold til den

udvikling, der er sket i anvendelsen af stedbestemt information. Initiativerne under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 og herunder aftalen om grunddata (Grunddataprogrammet) fra 2012 har særlig understreget den basale betydning stedbestemte informationer har som fælles forvaltningsgrundlag for de offentlige myndigheder. Samme datasæt med stedbestemte informationer kan således indgå i beslutningsgrundlaget for mange typer af afgørelser og som grundlag for den daglige drift i en bred vifte af forskellige offentlige forvaltninger på tværs af de kommunale, regionale og statslige myndigheder.

Også i den private sektor indgår stedbestemte informationer både i den daglige forretningsdrift og som basis for forretningsudvikling. Med stadig flere fællesoffentlige administrationssystemer og borger- og virksomhedsrettede tjenester betyder det, at der er et stigende behov for en systematisk og koordineret tilgang til indsamling, ajourføring, distribution og anvendelse af offentlige stedbestemte informationer.

En væsentlig forudsætning, for at stedbestemt information kan bidrage til effektivisering og forretningsudvikling både i den offentlige og private sektor, er, at der udvikles en infrastruktur, hvor der mellem de involverede parter er klare aftaler om, hvordan data bliver indsamlet, bearbejdet, ajourført og distribueret ud fra aftalte standarder og normer. Det gælder både for forvaltningssystemer og for borger- og virksomhedsrettede tjenester, der anvender stedbestemt information.

Disse overvejelser indgik i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire), der blev gennemført i lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information. Direktivet indeholder følgende principper:

- Data skal kun indsamles én gang.
- Data skal vedligeholdes, hvor det gøres mest effektivt.
- Det skal være let at få overblik over, hvilke data og tjenester der findes.
- Data skal kunne anvendes sammen, uanset hvor de kommer fra.
- Der skal være gode betingelser, der sikrer, at data kan blive brugt af mange i flere sammenhænge.

Med direktivet blev grunden lagt for opbygningen af den del af den danske infrastruktur for stedbestemt information, som tager udgangspunkt i miljø- og naturområdet, men infrastrukturen har udviklet sig med samarbejder og initiativer på en lang række andre områder, som alle bidrager til videreudviklingen af infrastrukturen og tager udgangspunkt i de ovennævnte principper.

Organisatorisk blev myndighedsopgaverne for geodætisk opmåling, landkortlægning, søkortlægning og matrikel- og landinspektørvæsenet i 1988 placeret i Kort- og Matrikelstyrelsen, der blev oprettet som en statsvirksomhed og derfor skulle tage brugerbetaling for sine produkter og ydelser. Opgaverne omfatter også opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser, herunder vedligeholdelsen af grænseafmærkningen mellem Danmark og Tysk-

land og indførelse af indre og ydre territorialgrænser i søkortene. Styrelsens myndighedsopgaver er blevet justeret enkelte gange. Derudover blev en række af styrelsens data stillet frit til rådighed for alle og dermed undtaget for brugerbetaling i 2012. Ved samme lejlighed skiftede styrelsen navn til Geodatastyrelsen. Siden den 1. januar 2016 har myndighedsopgaverne været delt mellem to nye styrelser, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Formålet med lovforslaget er at skabe en tidssvarende lovgivning. Forvaltningsopgaverne foreslås henlagt til energi-, forsynings- og klimaministeren med mulighed for delegation til en statslig myndighed under ministeren, fremfor i dag hvor forvaltningsopgaverne i loven er henlagt til en navngivet styrelse. Det vil betyde, at der kan foretages organisatoriske ændringer på området, uden at loven af den grund skal ændres. Som konsekvens af den nye lov foreslås det i § 19, stk. 2, at lov om Geodatastyrelsen og lov nr. 318 af 16. december 1931 angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. ophæves, da den nye lov vil indeholde de relevante bestemmelser fra disse love.

Området for stedbestemt information er i rivende udvikling i takt med den øgede digitalisering af samfundet. Det giver sig bl.a. udslag i, at »stedbestemt information« nu anvendes i stedet for »geografisk information«, der ses anvendt ved ændringen af lovgrundlaget i 2008, hvor EU direktivet om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) skulle gennemføres i dansk lovgivning. I nærværende lovforslag er det tilstræbt, at fagordene anvendes ensartet, herunder at »informationer« betyder »data, der er struktureret med et eller flere formål for øje«. Udtrykkene »geo« og »geografisk« er søgt undgået og i stedet anvendes »stedbestemt«. I visse sammenhænge, f.eks. i lov om infrastruktur for geografisk information anvendes de her nævnte ord dog i en bredere og generel forstand.

»Stedbestemt information« skal i loven forstås som »informationer om fænomener, der implicit eller eksplicit er relateret til en lokalitet i forhold til jorden«. Denne forståelse tager udgangspunkt i ISO standarden 19101, afsnit 4.1.18.

»Kortlægning« er en systematisk indsamling, bearbejdning og lagring af stedbestemt information i registre og med »kortværk« forstås en samling af stedbestemte informationer med henblik på præsentation heraf.

Endelig skal »infrastruktur for stedbestemt information« forstås som de standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre, distribuere og øge nytten af stedbestemt information. Denne definition tager udgangspunkt i Global Spatial Data Infrastructure Association Cookbook (GSDI 2009).

I forslagens lovtekst bruges flere gange vendingen »Etablering, drift og videreudvikling«. Dette skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder udvikling, drift, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester.

Lovforslagets indhold

2.1. Lovens anvendelsesområde

2.1.1. Gældende ret

Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering varetager myndighedsopgaverne for opmåling og kortlægning i Danmark, Færøerne og Grønland. De to styrelses myndighedsopgaver er fastlagt i lov om Geodatastyrelsen og omfatter geodæsi, landkortlægning og søkortlægning, matrikelvæsen og anden bygningsregistrering i tilknytning hertil, landinspektørvæsen, infrastrukturen for geografisk information og samordning af disse områder. Dertil kommer hjemler til at fastsætte regler om adgang til og betaling for styrelsernes produkter, data og ydelser samt stille data frit til rådighed. Styrelserne har i loven hjemmel til indenfor deres respektive ansvarsområder at fastlægge standarder og normer for offentlig kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestede oplysninger.

Der findes også materiel regulering af en række af styrelsernes ansvarsområder i lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i øvrigt (udstykningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013 med senere ændringer, lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 578 af 6. juni 2011, lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer og lov om infrastruktur for geografisk information.

Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har i kraft af rollen som myndigheder for kortlægning i Danmark, Færøerne og Grønland en række særlige forpligtelser i forhold til Forsvarsministeriet og det koordinerede myndighedsberedskab, og skal sørge for sammenhæng mellem den civile og forsvarsmæssige kortlægning af landet. Styrelserne skal således sikre, at forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab har de kort, som de skal bruge til deres opgaver, og at der er etableret et tæt samarbejde om løsningen af en række opgaver. Styrelserne skal endvidere sikre medarbejderressourcer, som kan arbejde med klassificeret kortmateriale for forsvaret, også internationalt. Styrelserne og Forsvarsministeriet har derfor en samarbejdsaftale om de mange opgaver, som løses for forsvaret.

Fra den 1. januar 2016 har myndighedsopgaverne i lov om Geodatastyrelsen været fordelt på de to styrelser i to bekendtgørelser, jf. bekendtgørelse nr. 1622 af 12. december 2015 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Geodatastyrelsen og bekendtgørelse nr. 1623 af 12. december 2015 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Geodatastyrelsen har ansvaret for matrikel- og landinspektørvæsenet samt søkortlægningen og søopmålingen. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for den geodætiske opmåling, landkortlægningen og infrastrukturen for geografisk information. Samordningen og koordinationen af den offentlige kortlægning forestås af begge styrelser på hver deres områder, mens Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for distributionssystemet Kortforsyningen og på

baggrund af en fællesoffentlig aftale også ansvaret for udvikling og drift af distributionssystemet Datafordeleren.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforlaget § 1 er ny i forhold til gældende ret. Myndighedsopgaverne og bemyndigelser henlægges til energi-, forsynings- og klimaministeren. Det foreslås derfor, at lovens § 1 afgrænser anvendelsesområdet og de opgaver, ministeren skal varetage i henhold til loven. Som en konsekvens af, at der udfærdiges en ny hovedlov, foreslås det i lovens § 19, stk. 2, at lov om Geodatastyrelsen og lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. ophæves. Endelig foreslås der i lovens § 22 indsat en bestemmelse om, at loven ikke gælder på Færøerne og i Grønland, men at lovens §§ 1-2, § 3, stk. 1, §§ 4-7 og §§ 11-19 kan sættes i kraft ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger, jf. under pkt. 2.10.

Lovforlaget § 1 medvirker til at afgrænse lovens anvendelsesområde over for andre love, der også indeholder bestemmelser om stedbestedt information, f.eks. bestemmelser om matriklen, veje og bygninger, henholdsvis udstykningsloven, vejlovgivningen og lov om bygnings- og boligregistrering (BBR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1080 af 5. september 2013 med senere ændringer.

Lovforlaget anvendelsesområde foreslås at være de geodætiske infrastrukturer og land- og søkortlægningen over Danmark, Færøerne og Grønland, infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark og samordning og koordinati-on af stedbestedt information og den tilhørende infrastruktur. Dette er en videreførelse af gældende ret.

Lovforlaget § 21 betyder, at lovens anvendelsesområde også omfatter Geodatastyrelsens opgaver i henhold til udstykningsloven for så vidt angår lovens kapitel 6 om samordning og koordination, lovens § 12 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser, samt lovens § 13 om fri adgang til data, registre og kortværk. Dette er også en videreførelse af gældende ret.

Der henvises til lovforslagets § 1 og § 21, nr. 1, og § 22 og bemærkningerne hertil.

2.2. Den nationale geodætiske infrastruktur

2.2.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om geodætisk opmåling og referencenettet samt myndighedsopgaverne i tilknytning hertil følger af § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om Geodatastyrelsen, og lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v.

De geodætiske infrastrukturer udgøres af definitioner og implementeringer af geografiske referencesystemer med tilhørende transformationer, registre, fikspunkter og øvrige installationer. Et geografisk referencesystem definerer et koordinatsystem, som geografiske koordinater i pågældende referencesystem refererer til. De geografiske referencesystemer er en forudsætning for nøjagtig og stabil stedbestedt information over tid og udgør grundlaget for opmåling og sø- og landkortlægning og for infrastrukturen for stedbestedt infor-

mation. Opgaven med at forestå den geodætiske infrastruktur indebærer etablering, vedligeholdelse og videreudvikling af den geodætiske infrastruktur på baggrund af geodætisk dataindsamling og databehandling. Den geodætiske infrastruktur består af referencenetene for plan, højde og tyngde og af tilhørende registre til lagring af fikspunktsdata, samt definitioner af referencesystemer, herunder definitioner af transformationer mellem forskellige referencesystemer. Den geodætiske infrastruktur har tillige betydning for fastlæggelsen af Rigsfællesskabets grænser, herunder samarbejdet med de tyske myndigheder om vedligeholdelse af grænsen. Endelig bidrager den geodætiske infrastruktur til internationale referencenet og danner grundlag for internationalt videnskabeligt arbejde.

Referencenetene kræver en løbende vedligeholdelse og udbygning dels på grund af nettenes fysiske nedslidning, dels på grund af de øgede krav, der stilles til nettenes sammenhæng og nøjagtighed.

Referencenetene består af trigonometriske stationer og andre fikspunkter. Trigonometriske stationer og andre fikspunkter er afmærkede stabile opmålingspunkter med tilhørende koordinater og danner udgangspunkt for opmåling/kortlægning samt for bestemmelse af landbevægelser m.m. De trigonometriske stationer og andre fikspunkter reguleres i dag af lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. Loven giver mulighed for at erhverve arealer til brug for trigonometriske stationer eller fikspunkter igennem en brugsret eller ved erhvervelse af fuld ejendomsret. Erhvervelsen af brugsret eller ejendomsret kan ske ved indgåelse af en frivillig aftale eller ved ekspropriation. Beføjelsen til at erhverve arealer ved ekspropriation har aldrig været anvendt.

Loven fastsætter endvidere bestemmelser for tinglysning af deklarationer på ejendommen, når erhvervelsen sker som en brugsret, og bestemmer, at deklarationen skal respekteres af enhver, selv om deres rettighed er ældre end deklarationen.

Endelig er der i loven en bestemmelse om, at den, der udgraver, beplanter, beskadiger eller fjerner en trigonometrisk station eller et fikspunkt, kan straffes med bøde.

Derudover er der udstedt en vejledning om positioneringstjenester, vejledning nr. 63 af 11. november 2008 om RTK-tjenester (Norm for RTK-tjenester). RTK står for Real Time Kinematic og er en satellitpositioneringsteknologi. En positioneringstjeneste er en tjeneste, der gør brugeren i stand til at bestemme sin nøjagtige geografiske position. Positioneringstjenesten tilbyder brugere, f.eks. landinspektører, landmænd og entreprenører, nøjagtige GPS målinger til at understøtte deres udførelse af deres erhverv. F.eks. kan landmænd anvende tjenesten til stedbestemmelse af deres landbrugskøretøjer, såkaldt maskinstyring, eller landinspektører kan anvende den til at afsætte skel. På nuværende tidspunkt benytter de fleste positioneringstjenester sig af den såkaldte RTK-satellitpositioneringsteknologi, hvorfor den udstedte vejledning omhandler positioneringstjenester, der gør brug af denne teknologi. Vejledningen fastsætter ikke-bindende normer for positioneringstjenester, men såfremt en positioneringstjeneste overholder disse normer kan denne efter anmodning blive registreret af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

ningstjeneste overholder disse normer kan denne efter anmodning blive registreret af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Bekendtgørelse nr. 1676 af 20. december 2013 om matrikulære arbejder indeholder en bestemmelse om, at ejendomsskel, der registreres i matriklen, kun må stedfæstes ved hjælp af en RTK-tjeneste, såfremt denne overholder normer fastlagt af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, dvs. de normer, der er fastsat i vejledning om RTK-tjenester. Virksomheder, som ønsker at tilbyde en sådan tjeneste, skal derfor have deres RTK-tjeneste registreret og skal dermed overholde normen.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets § 2, stk. 1, viderefører med enkelte sproglige ændringer de eksisterende regler om geodætisk opmåling og de nationale geodætiske infrastrukturer. Der er således ikke nogen ændring i myndighedsopgaven.

Med lovforslagets § 2, stk. 2, foreslås indsat en ny hjemmel til, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer kan fastsætte regler for registrerede positioneringstjenester.

Positioneringsteknologien finder i dag anvendelse i stadig flere sammenhænge og udgør en vital del af hverdagen for mange virksomheder og privatpersoner. Denne udvikling forventes at fortsætte fremover, bl.a. drevet af den teknologiske udvikling inden for droner og selvkørende biler, og derfor er det i samfundets interesse, at der kan fastsættes regler for de positioneringstjenester, der skal registreres. Det vil være frivilligt for virksomheder, om de vil overholde de bestemmelser, der fastsættes i bekendtgørelsen, men bestemmelserne vil skulle overholdes, hvis virksomhedens positioneringstjeneste skal registreres.

Hjemlen vil blive anvendt til f.eks. at fastsætte regler om, at positioneringstjenester på en standardiseret måde skal give brugerne oplysninger om eksempelvis positioneringstjenestens nøjagtighed og pålidelighed. Udmøntningen af hjemlen kan potentielt betyde øget anvendelse af positioneringsteknologi, fordi større gennemsigtighed vedrørende vigtige kvalitetsparametre kan nedbryde barrierer for nye anvendelser af positioneringsteknologi. Endvidere kan en sådan udmøntning af hjemlen være med til at fremme konkurrence på lige vilkår. En virksomhed, der ønsker at tilbyde en registreret positioneringstjeneste, kan således lettere vurdere, hvilke bestemmelser den skal efterleve, og hvilke betingelser, den skal opfylde, for evt. at få en dispensation fra reglerne.

I lovforslagets § 3 foreslås, at enkelte af de gældende bestemmelser i lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. videreføres. Det foreslås i stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for de nationale geodætiske infrastrukturer. Det foreslås, at ministeren kan erhverve arealerne til ejendom eller som en brugsret til arealet. Ekspropriationsbestemmelsen i den gældende lov har aldrig været anvendt, og den lovbestemmelse

om ekspropriation, der henvises til, blev ophævet i 1957. Muligheden for ekspropriation foreslås derfor ikke videreført i den nye lov.

Lovforslagets § 3, stk. 2 og 3, er en videreførelse af gældende ret. Bestemmelserne foreslås videreført for at sikre, at en installation eller et fikspunkt, der opsættes på en ejendom, beskyttes overfor andre rettigheder. Formålet er at sikre, at et fikspunkt eller en installation ikke ødelægges eller fjernes. Fikspunkter og især installationer har stor betydning for den geodætiske infrastruktur, og det er ikke muligt at anbringe et nyt fikspunkt eller en ny installation på præcis samme sted, hvis et fikspunkt eller en installation bliver ødelagt eller fjernet.

Med § 3, stk. 3, foreslås endvidere, at gældende ret videreføres, således at en tinglyst brugsret til arealet i form af en servitut skal respekteres af ejendommens ejer, brugere og panthavere, uanset hvornår retten over ejendommen er erhvervet. Begrundelsen er, at den geodætiske infrastruktur, herunder fikspunkter og installationer, udgør grundlaget for kortlægning og infrastrukturen for stedbested information. Det er således forbundet med betydelige samfundsinteresser, at den geodætiske infrastruktur så vidt muligt ikke udsættes for driftsforstyrrelser, hvorfor det er væsentligt, at den i servituten stiftede brugsret beskyttes bedst muligt eksempelvis i tilfælde af, at ejendommen går på tvangsauktion.

Gældende ret, om at den, der forsætligt eller groft uagtsomt udgraver, beplanter, beskadiger eller fjerner en installation eller et fikspunkt, straffes med bøde, foreslås af samme grund videreført i lovforslagets § 16. Bestemmelsen er ikke blevet anvendt, men foreslås videreført af hensyn til den præventive effekt bestemmelsen har i forhold til ejere og brugere af ejendommene, hvor installationerne eller fikspunkterne er placeret. Fikspunkter placeres i øvrigt, så de er til mindst mulig gene for ejeren af ejendommen, f.eks. på en husgavl. Bestemmelsen giver alene mulighed for at straffe personer, der forsætligt eller groft uagtsomt ødelægger en installation eller et fikspunkt. En person, der ved et uheld ødelægger en installation eller et fikspunkt, vil derfor ikke kunne straffes med bøde. Dette skyldes, at det ikke bør kunne straffes, hvis ejeren eller brugeren af en ejendom kommer til at ødelægge en installation eller et fikspunkt under f.eks. leg. Derimod vil en ejer eller bruger kunne straffes med bøde, hvis denne forsætligt undergraver en installation for at ødelægge den.

Forsætlig udsendelse af radiosignaler med det formål at blokere et navigationssignal fra eksempelvis en GPS-satellit (jamming) og udsendelse af falske navigationssignaler med det formål at vildlede (spoofing) kan udgøre en alvorlig trussel mod driften af den geodætiske infrastruktur. Imidlertid er disse forhold allerede reguleret i lov nr. 260 af 16. marts 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 10. august 2016, hvorfor lovforslagets § 16 ikke indeholder bestemmelser herom.

Der henvises til lovforslagets §§ 2, 3 og 16 og bemærkningerne hertil.

2.3. Landkortlægning

2.3.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om landkortlægning findes i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter det er en statslig myndighedsopgave at landkortlægge, dvs. varetage opmålingen og kortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland.

Landkortlægningen er en geografisk stedfæstelse af fysiske objekter på landterritoriet, som opfylder en lang række formål fra at kunne afgrænse og forsvare landets territoriale rettigheder, orientere sig i landskabet, bevæge sig fra et sted til et andet, planlægge og beslutte byudvikling, infrastruktur og forsyningsnet, til at kunne undersøge og reagere på forandringer i det naturlige miljø, etablere et beredskab til at forebygge skader på liv og ejendom, fremme en effektiv offentlig forvaltning, optimere vækstvilkårene for private virksomheder og forbedre befolkningens udfoldelsesmuligheder.

En retvisende kortlægning udgør en af de grundlæggende byggesten i et moderne samfund, og geografiske data indgår overalt i de beslutninger, som træffes af myndigheder, virksomheder, organisationer og borgere, og i den videnopbygning, som finder sted på landets universiteter og læreanstalter.

Landkortlægningen omfatter opmåling, indsamling, bearbejdning, lagring og distribution af data. På grund af de stadige ændringer i bl.a. landets topografi, udviklingen i såvel private virksomheders og den offentlige forvaltnings behov og nye teknologiske muligheder, er landkortlægningen en stedsevarende opgave med ajourføring og justering af kravene til kvaliteten, organiseringen og præsentationen af data.

Udviklingen er i de senere år gået fra et fokus på kortlægning med henblik på udgivelse af traditionelle papirkort og digitale kort til fokus på indsamling, bearbejdning og distribution af stedbested information med it-systemer, som understøtter den offentlige forvaltning. Det har sammen med ønsket om en effektivisering af selve kortlægningen bl.a. været drivkraften i GeoDanmark samarbejdet mellem staten og kommunerne om ajourføring og distribution af en stor samling af datasæt, som tilsammen udgør de grundlæggende landkortdata.

GeoDanmark er et samarbejde mellem staten og kommunerne om en grundlæggende landkortlægning af hele Danmark. Samarbejdet er en del af udførelsen af den statslige myndighedsopgave med at kortlægge Danmark. Samarbejdet er forankret i en forening, der ledes af en bestyrelse og et repræsentantskab. Foreningens medlemmer er alle kommunerne og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Den daglige drift varetages af et fællessekretariat delt mellem KL og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. For at sikre den ensartede kortlægning af landet aftales bl.a. dataspecifikationer, udvikling og drift af systemunderstøttelse, ajourføring og distribution af data samt finansiering heraf. Samarbejdet skal sikre, at der ligger klare aftaler om kvalitet, aktualitet og adgang til data til grund for forvaltningen i kommunerne og staten og for de stedbestede infor-

mationer, der indgår i borger- og virksomhedsrettede tjenester.

Landkortlægningen omfatter også historiske landkort, ortofotos (særlige luftfoto) og skråfotos, Danmarks Højdemodel m.m., der anvendes til en lang række myndighedsopgaver især i relation til arealforvaltning, naturbeskyttelse, fysisk planlægning, skatteforvaltning og vandløbsadministration. Højdemodellen har sammen med de afledte hydrologiske højdemodeller vist sig uundværlig i arbejdet med beredskab mod og forebyggelse af oversvømmelser i forbindelse med ekstreme vejsituationer. Højdemodellen anvendes også i forbindelse med planlægningen og udførelsen af bygge- og anlægsarbejder og ved arkæologiske forundersøgelser.

Registrene understøtter på denne måde hver for sig og i forskellige kombinationer en lang række opgaver, som løses af forskellige offentlige myndigheder, f.eks. vandløbsadministration eller kommune- og lokalplanlægning. Til understøttelse af de mange og meget forskellige behov samles data i kortværk, der visualiserer eller præsenterer informationerne digitalt og målrettet bestemte formål.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering udfører tilføjede landkortlægningsopgaver for forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab og varetager opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser.

Landkortlægningen indgår som et centralt element i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 og i Grunddataprogrammet. De fleste af disse data er derfor med hjemmel i lov om Geodatastyrelsen stillet frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1430 af 23. december 2012 om fri anvendelse af data. Ligeledes er landkortdata om Grønland stillet frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1796 af 18. december 2015 om fri anvendelse af data om Grønland.

De stedbestede informationer, der er resultatet af kortlægningen, og de bagved liggende registre stilles offentligt til rådighed gennem Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings distributionssystemer, f.eks. Kortforsyningen, jf. også nedenfor under pkt. 2.7.1. om adgang til data og 2.8.1. om distribution af data, kan indeholde personoplysninger, hvorfor bestemmelserne i persondataloven skal overholdes både ved styrelsens første behandling af data og ved efterfølgende behandlinger af data, jf. nedenfor under pkt. 2.7.1.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets § 4 vil videreføre gældende ret om varetagelsen af landkortlægning af Danmark, Færøerne og Grønland. Det foreslås således, at energi-, forsynings- og klimaministeren får ansvaret for myndighedsopgaven med at varetage landkortlægningen. Ministeren skal endvidere etablere, drive og videreudvikle de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk.

I lovforslagets § 4, stk. 2, foreslås indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til efter forhandling med berørte myndigheder at fastsætte regler for de registre, som ministeren har ansvaret for, herunder Danmarks Højdemodel, ortofotos eller Danske Stednavne. Ministeren kan fastsætte regler om bl.a. indberetningen til registrene eller ajourføring af de indberettede data, eller hvilket format data

skal have. Hjemlen vil især blive anvendt i forbindelse med Grunddataprogrammet for at sikre bedre data og større aktualitet af disse data, sådan at det kan sikres, at data kan sammenstilles. Dette vil øge nytteværdien af data og gøre dem mere aktuelle at anvende.

Hjemlen kan efter aftale med kommunerne også udnyttes til at fastsætte regler for de registre, som er omfattet af Geo-Danmark samarbejdet om kortlægning af Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 4 og bemærkningerne her til.

2.4. Opmåling og fremstilling af søkort og tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland

2.4.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om myndighedsopgaverne for søopmåling og fremstilling af søkort og tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland findes i § 2, stk. 1, nr. 1, og §§ 4, 4 a og 7 a i lov om Geodatastyrelsen.

Opgaven med at kortlægge og fremstille søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland blev ved kongelig resolution af 10. september 1987 overført til det daværende Boligministerium, da Søkortarkivet blev flyttet til Kort- og Matrikelstyrelsen ved dannelsen af denne styrelse. Myndighedsopgaven omfatter fremstilling og vedligeholdelse af søkort, beregnet til at sejle efter, over farvandene. Opgaven med at opmåle farvandene blev overført til Kort- og Matrikelstyrelsen ved kongelig resolution af 3. oktober 2011, hvor Farvandsvæsenet blev nedlagt, og dets opgaver blev overført til andre myndigheder. Indtil oktober 2011 leverede Farvandsvæsenet de opmålte dybde-data til Kort- og Matrikelstyrelsen, hvorefter styrelsen fremstillede de officielle søkort med dybder (lodskud) og dybdekurver m.m.

Ifølge kapitel V, regel 2, i International Convention for the Safety of Life at Sea, herefter kaldet SOLAS-konventionen, som Danmark har tiltrådt, defineres et søkort eller nautisk publikation som et specielt fremstillet kort eller bog eller en specielt udarbejdet database, hvorfra et sådant kort eller bog kan udtrages, som er udstedt officielt af eller efter bemyndigelse fra en regering, et autoriseret hydrografisk kontor eller en anden relevant regeringsinstitution, og som er udarbejdet med henblik på at opfylde kravene til maritim navigation. Et søkort kan være et papirsøkort eller et elektronisk søkort.

I samme kapitels regel 9 er det fastsat, at myndighederne skal opmåle statens søterritorium, fremstille og udgive søkort og andre nautiske publikationer, udgive søkortrettelser eller Efterretninger for Søfarende, så søkort og nautiske publikationer kan ajourføres, og levere datahåndteringssystemer, der kan understøtte opgaverne. Efter De Forenede Nationers havretskonvention, jf. bekendtgørelse nr. 17 af 21. juli 2005, artikel 22 er kyststaten forpligtet til at offentliggøre sejlruiter og trafiksepareringer i behørigt offentliggjorte søkort. Endelig er det i henhold til Udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 242 af 21. april 1999 om afgrænsning af

Danmarks søterritorium Geodatastyrelsens opgave at indføre basislinjer og ydergrænser for det ydre territorialfarvand i søkortene.

Efter § 4, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen har Geodatastyrelsen som led i ansvaret for fremstilling af søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland eneret til denne opgave. Eneretten er i sin tid givet til Søkortarkivet.

Baggrunden for eneretten til at fremstille søkort er først og fremmest sejladsikkerheden. Formålet er at sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, at der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres med hjælp fra relevante myndigheder, der skal indberette oplysninger til brug for ajourføringen. Eneretten vil samtidig sikre, at alle fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Søkortmyndigheden, som i Danmark er Geodatastyrelsen, skal kortlægge alle dele af kyststatens farvande. Søkortmyndigheden kan dog prioritere sin indsats der, hvor det er vigtigst, at der bliver målt op og fremstillet ajourførte søkort, eller hvor søkortmyndighederne er forpligtet til at måle op og ajourføre søkortene. Helcom deklARATIONEN, der gælder for Østersøen, er et eksempel på en sådan forpligtelse.

Geodatastyrelsens søkort er beskyttet af ophavsret og endvidere stedsevarende beskyttet i plakat nr. 4000 ang. efterstikning af søkort fra 1816, jf. ophavsretslovens § 92. Dette er blevet fastslået i Højesterets dom af 6. februar 2014, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 2014, s. 1396ff.

Geodatastyrelsen indgår i en række internationale samarbejder på området for at sikre, at arbejdet med at fremstille søkort bliver standardiseret, så det bliver lettere at anvende søkort på skibe og sikre større sikkerhed under sejladsen. For eksempel vedtager International Hydrographic Organization (IHO) internationale symboler og standarder til søkort, som derved kan gøre det lettere at forstå og anvende et søkort, fordi symbolet bruges i alle internationale søkort, uanset hvilken kyststat det internationale søkort er udgivet af.

Geodatastyrelsen har ansvaret for at offentliggøre Søkortrettelser og andre nautiske publikationer. Søkortrettelser udgives og indeholder de vigtigste rettelser, som brugere af søkort selv kan indføre i deres søkort, og de bruges til at opdatere de elektroniske søkort. Når rettelserne er blevet for omfattende eller mange, eller en enkelt rettelse er så omfattende, at det ikke er forsvarligt at udsende den som en rettelse, udgives der en ny udgave af søkortet, og den tidligere udgave bliver annulleret. De nautiske publikationer skal hjælpe de sejlende med at sejle sikkert, f.eks. Den danske Havnelods, som indeholder oplysninger om danske havne.

For at sikre at Geodatastyrelsen til brug for fremstillingen og opdateringen af søkort kan få oplysninger om relevante aktiviteter i farvandene, er det i bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande en bestemmelse om, at den ansvarlige for en aktivitet skal indberette informationer og tegningsmateriale til styrelsen, når en aktivitet medfører, at officielle søkort, havneplaner eller beskri-

velser i nautiske publikationer må opdateres. Ligeledes er der i vejledning nr. 6 af 23. januar 2002 om inddæmning og opfyldning på søterritoriet en bestemmelse om, at der skal indsendes materiale til styrelsen, når arbejdet er færdigt.

I overensstemmelse med SOLAS konventionens kapitel 5, regel 9 og havretskonventionen er det tillige i § 4, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen fastsat, at Geodatastyrelsen kan gennemføre søopmåling, der er en systematisk indsamling af dybder og informationer om havbunden, til brug for produktionen af søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Den praktiske del i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen bliver udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til den gældende driftsaftale mellem parterne, hvoraf det fremgår, at Geodatastyrelsen har ansvaret for søopmåling og kortlægning, og at Forsvarsministeriet stiller opmålingsskibe og personale til rådighed for søopmålingen.

Ifølge § 4, stk. 2, i lov om Geodatastyrelsen kan Geodatastyrelsen efter udtalelse fra Forsvarsministeriet bemyndige andre til på styrelsens vegne at gennemføre søopmåling med henblik på styrelsens fremstilling af søkort. Hjemlen er blevet anvendt til at tillade et firma på Færøerne at søopmåle farvandene omkring Færøerne til brug for styrelsens fremstilling af søkort.

Geodatastyrelsen har siden 2011 haft opgaven med at give skibe tilladelse til søopmåling i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland til andre formål end kortlægning. Dette kan for eksempel være opmåling i forbindelse med anlæg af havne, brobyggeri eller opførelse af vindmøller på havet. Skibe, der ønsker at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal derfor ansøge om dette. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om formålet med opmålingen. Loven indeholder en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om ansøgningens udformning og vilkår, der kan knyttes til tilladelser. Hjemlen er ikke blevet anvendt. I stedet har styrelsen fastsat retningslinjer for ansøgningen. Styrelsen indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet, før den enkelte tilladelse gives. Dette er en videreførelse af praksis, der stammer tilbage fra Farvandsvæsenet.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan gøre dette uden særlig tilladelse. Statslige myndigheder, som foretager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsudøvelse, kan tillige gøre dette uden tilladelse. Opmålingen skal indberettes, hvis det skal være en del af ajourføringen af søkort. Havnemyndighedernes regelmæssige opmålinger i forbindelse med oprensning skal derimod ikke indberettes.

Afgørelser om tilladelser til opmåling kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Endelig er der i § 7 a i lov om Geodatastyrelsen indsat en bødebestemmelse, hvorefter den, der ikke indhenter en tilladelse til søopmåling, før en sådan bliver sat i gang, kan straffes med bøde. Dette skyldes statens højhedsret til søter-

ritoriet og statens interesse i at vide, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor søopmålingen finder sted.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets §§ 5-7 og § 17 indeholder bestemmelser om søopmåling, kortlægning af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland og tilladelse til søopmåling og viderefører i det væsentligste gældende ret. Der foreslås, jf. nedenfor, dog indsat to nye hjemler, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om registre, § 5, stk. 3, og indberetning af informationer og tegninger af områder omfattet af aktiviteter i farvandene, § 5, stk. 4.

Med lovforslagets § 5, stk. 1, foreslås, at gældende ret videreføres. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal således varetage kortlægningen af de danske, færøske og grønlandske farvande, hvilket betyder, ministeren skal sikre, at der fremstilles søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og at statens forpligtelser om fremstilling af søkort og indholdet i søkort i henhold til SOLAS konventionen og havretskonventionen overholdes, jf. ovenfor under 2.4.1. om gældende ret. Ministeren skal endvidere etablere, drive og videreudvikle de til kortlægningen hørende data, registre, f.eks. dybdebasen, og kortværk, f.eks. søkort.

Endvidere foreslås det i § 5, stk. 2, at gældende ret, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren har eneret til fremstilling af søkort, videreføres. I henhold til SOLAS-konventionen skal alle skibe sejle på basis af søkort, der er et kort fremstillet af eller på vegne af søkortmyndigheden, jf. ovenfor under pkt. 2.4.1. Alle skibe er derfor i henhold til konventionen forpligtet til at sejle på basis af de søkort, som energi-, forsynings- og klimaministeren fremstiller.

Eneretten til at fremstille søkort skyldes først og fremmest hensynet til sejladsikkerheden. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, at der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres. Det skal endvidere sikres, at andre myndigheder indberetter oplysninger til brug for ajourføringen af søkort. Eneretten sikrer også, at fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Dette gælder også for de farvande, der ikke besejles ofte, og hvor der derfor ikke er noget stort indtægtsgrundlag for fremstillingen af søkort, f.eks. farvandene omkring Færøerne og Grønland. Eneretten bidrager således også til at sikre dækning af omkostningerne hertil. Eneretten til fremstilling af søkort er også begrundet i beskyttelsen af statens højhedsret og interesse i at undgå fremmede magters søopmåling af de danske farvande.

Energi-, forsynings- og klimaministeren indgår i en række internationale samarbejder på området for at sikre, at arbejdet med at fremstille søkort forbliver standardiseret, så det bliver lettere at anvende søkort på skibe over alt i verden og sikre større sejladsikkerhed. For eksempel vedtager International Hydrographic Organization (IHO) internationale symboler og standarder til søkort, som derved kan gøre det lettere at forstå og anvende et søkort, fordi symbolet og standarden bruges i alle internationale søkort, uanset hvilken

kyststat søkortet er udgivet af. Det foreslås i lovforslagets § 11, stk. 2, at ministeren som led i sin samordningsbeføjelse kan samarbejde med internationale organisationer om fastlæggelsen af standarder osv. Det forventes, at ministeren vil bruge denne hjemmel i dette arbejde.

I lovforslagets § 5, stk. 3, foreslås indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om registre efter forhandling med berørte myndigheder. Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om f.eks. dybdebasen, der er en database over dybder i farvandene og øvrige søkortrelevante registre.

Bestemmelsen foreslås indsat, fordi der kan være behov for at ensrette de indberetninger, ministeren skal modtage, for at data kan sammenstilles, og sejladsikkerheden kan øges. Hjemlen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om dataformat eller lignende for data, der skal registreres i de berørte registre. Reglerne i bekendtgørelsen vil blive fastsat efter forhandling med de myndigheder, der kan blive berørt af bestemmelserne.

I lovforslagets § 5, stk. 4, foreslås indsat en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal indlevere data og tegninger over området, hvor aktiviteten er udført, til ministeren til brug for fremstillingen af søkort. Forpligtelsen til at indberette data og tegninger findes allerede i dag med henblik på opdatering af søkort af hensyn til sejladsikkerheden. Forslaget sigter alene mod, at hjemmelsgrundlaget til at sikre offentligheden adgang til nøjagtige informationer om aktiviteter i farvandene udvides til også at omfatte hensynet til etablering af tværoffentlige forvaltningsgrundlag. Men hjemlen kan også anvendes, hvis ministeren har behov for at fastsætte regler om indberetning til fremstilling af søkort, såfremt bekendtgørelsen eller vejledningen bliver ændret eller ophævet, og forpligtelsen til at indberette til ministeren derved ophæves.

Med lovforslagets § 6, stk. 1, foreslås gældende ret videreført, således at det er energi-, forsynings- og klimaministeren, der skal varetage myndighedsopgaven med at foretage søopmåling af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland i samarbejde med Forsvarsministeriet. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen vil fortsat blive udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til den gældende driftsaftale mellem parterne.

Det foreslås endvidere i § 6, stk. 2, at den gældende retsstilling om, at ministeren efter udtalelse fra Forsvarsministeriet kan bemyndige andre til at gennemføre søopmåling med henblik på ministerens fremstilling af søkort, videreføres. Bestemmelsen er hidtil kun blevet anvendt til at bemyndige et færøsk firma at måle op til brug for Geodatastyrelsens kortlægning af farvandene omkring Færøerne.

Med lovforslagets § 7, stk. 1, foreslås gældende ret videreført, således at et skib, der ønsker at opmåle i danske, færøske og grønlandske farvande til andre formål end fremstil-

ling af søkort, skal indhente en tilladelse til dette hos energi-, forsynings- og klimaministeren. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om formålet med opmålingen. Det foreslås derfor, at der i stk. 3 indsættes en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om ansøgningernes udformning og om vilkår, der kan knyttes til tilladelser. Der vil fortsat skulle indhentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet, før den enkelte tilladelse gives. Dette er en videreførelse af praksis.

Hjemlen i § 7, stk. 3, kan anvendes til at fastsætte regler, der svarer til de retningslinjer, der i dag er gældende og var gældende, da Farvandsvæsenet gav tilladelse til søopmåling til andre formål end kortlægning. Hjemlen er indtil nu kun blevet anvendt til at fastsætte retningslinjer for ansøgningerne. Hvis hjemlen bliver udmøntet, forventes det, at det er de gældende retningslinjer, der bliver indsat i en bekendtgørelse.

Det foreslås i § 7, stk. 2, at gældende ret om, at en kopi af opmålingsdataene skal indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren, når søopmålingen er afsluttet, videreføres. Begrundelsen for dette er, at disse data kan anvendes til kortlægning af de danske, færøske og grønlandske farvande.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan fortsat gøre dette uden særlig tilladelse. Dette skyldes, at havneområder i Danmark ikke betragtes som en del af gennemsejlingsfarvandene, og at havnemyndighederne selv har ansvar for, at havnens dybder vedligeholdes og opmåles. Statslige myndigheder, som foretager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsopgaver, vil endvidere fortsat kunne gøre dette uden tilladelse. Opmålingen vil fortsat skulle indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren efter endt opmåling. Havnemyndigheden vil dog fortsat kunne opmåle til brug for oprensning i havneområdet, uden at dette skal indberettes til ministeren.

Baggrunden for, at der kræves tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, er sikkerhedsmæssige hensyn, idet der er områder i farvandene, hvor særlige nationale beskyttelsesinteresser gør sig gældende. Hertil kommer statens højhedsret til søterritoriet, statens forpligtelse til og eneret til at fremstille søkort, og statens interesse i at vide, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor opmålingerne finder sted.

Endelig foreslås det, at lovforslagets § 17 viderefører gældende ret om, at enhver, der foretager søopmåling uden en tilladelse, kan straffes med bøde. En virksomhed vil således kunne straffes med bøde selv ved simpel uagtsomhed. Dette skyldes, at det er vigtigt, at staten får oplysninger om, hvilke skibe der opmåler i de danske, færøske og grønlandske farvande, før skibene begynder på søopmålingen, så skibet kan standses, hvis området indeholder nationale beskyttelsesinteresser, jf. ovenfor bemærkningerne til § 7. Bestemmelsen har endnu ikke været anvendt, men foreslås videreført uændret, for at sikre at virksomheder, der ønsker at opmåle i danske, færøske og grønlandske farvande, ansøger om tilladelse, før de opmåler i farvandene. Dette vil være med til at sikre, at myndighederne bliver orienteret, før skibe begynder

på en søopmåling, så staten kan beskytte sine nationale beskyttelsesinteresser og vil få viden om, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor de opmåler.

Det foreslås i § 18, stk. 2, at gældende ret, om at Geodatastyrelsens afgørelser om tilladelser til opmåling ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, videreføres. Gældende ret videreføres som en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren om, at ministeren kan afskære den administrative klageadgang, såfremt opgaven med at give tilladelse til søopmåling delegeres til en styrelse. Begrundelsen for at afskære klageadgangen er, at en tilladelse kun vil blive givet, hvis opmålingen eller formålet med opmålingen ikke er i strid med nationale beskyttelsesinteresser, hvorfor der indhentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet. Dette betyder, at en klageadgang vil være formel, men uden en reel prøvelse, fordi ministeren vil tage udgangspunkt i den udtalelse, som Forsvarsministeriet har givet.

Der henvises til lovforslagets §§ 5-7 og 17 og § 18, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

2.5. Infrastrukturen for stedbestemt information

2.5.1. Gældende ret

Infrastrukturen for stedbestemt information defineres som »de standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre, distribuere og øge nytten af stedbestemt information«. Infrastrukturen udgør således rammebetingelserne for håndteringen af stedbestede data.

Målet for det tværoffentlige samarbejde om videreudvikling af infrastrukturen er at nyttiggøre stedbestede informationer, ved at data bringes til at kunne bidrage til en sammenhængende digitalisering på tværs af den offentlige sektor, bedre kvalitet og effektivitet i den offentlige opgavevaretagelse, bedre beslutningsgrundlag og forbedrede rammevilkår og innovationsmuligheder for virksomhederne og borgerne.

Vedtagelsen af generelle bestemmelser i lov om infrastruktur for geografisk information, som gennemfører direktivet om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) i 2008, imødekom de efterfølgende års markant øgede politiske fokus på digitale løsningers potentiale for økonomisk vækst og effektiv offentlig forvaltning. En forudsætning for en vellykket digitalisering af den offentlige sektor er pålidelige data og en sammenhængende infrastruktur for geografisk information. Hovedformålet med lov om infrastruktur for geografisk information er at gennemføre direktivet om infrastruktur for geografisk information i EU, men loven indeholder tillige supplerende bestemmelser, som understøtter opbygningen af infrastrukturen for stedbestemt information i Danmark.

Bestemmelserne om infrastruktur for stedbestemt information findes i § 3, stk. 2, i lov om Geodatastyrelsen og i § 1, stk. 2, § 3, stk. 3, og § 9 i lov om infrastruktur for geografisk information.

Gældende ret giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der er omfattet af loven, om tekniske ordninger for interoperabilitet og harmonisering af geodatasæt og tjenester samt hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der kan anvendes af den offentlige forvaltning som fælles grundlag for fællesoffentlige administrationsgrundlag. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for infrastrukturen for geografisk information.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Geodastyrelsen deltager aktivt i forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af en række fællesoffentlige initiativer både med henblik på at indsamle, bearbejde og distribuere stedbestemt information i infrastrukturen, men også på at udvikle de it-systemer, tjenester, aftaler og beslutningsstrukturer, som er nødvendige for at kunne stille velfungerende, effektive, kvalitetssikrede og pålidelige digitale tjenester til rådighed for den tværoffentlige opgavevaretagelse, herunder også tjenester, der er målrettet virksomheder og borgere.

Udviklingen af infrastrukturen for stedbestemt information sker bl.a. som en integreret del af:

- Det tætte samarbejde med landets kommuner om tilvejebringelse af grundlæggende landkortdata organiseret i GeoDanmark.
- Grunddataprogrammet, som bl.a. omfatter fri adgang til geografiske data, modernisering af ejendomsdata, adresser, stednavne og administrative grænser, en ny højdemodel, vandforvaltningsdata, nye hydrologiske højdemodeller og fælles distribution af offentlige grunddata.
- Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, som for perioden 2016-2020 bl.a. omfatter infrastruktur for positionerings- og navigationsdata, fælles data om terræn, klima og vand og udveksling af data om nedgravet infrastruktur.
- Samarbejdet mellem de maritime myndigheder om etablering af en infrastruktur for marine stedbestemte informationer – Marin Spatial Data Infrastructure (Marin SDI).
- Opbygningen af den nationale infrastruktur for stedbestemt information, som Danmark er forpligtet til i henhold til direktivet om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire-direktivet).

Der er også etableret samarbejder om temaspecifikke infrastrukturer, som understøtter tværoffentlige opgaver, herunder et samarbejde mellem forsvar, Politiet, Geodastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering om anvendelse af geodata i det koordinerede myndighedsberedskab og det ovennævnte samarbejde mellem de 12 myndigheder, som har opgaver på det marine område. F.eks. er formålet med en Marin SDI at sikre, at myndighederne anvender de samme data og i øvrigt distribuerer deres data, så man kan få adgang hertil og på en sådan måde, at data kan sammenstilles alt efter behovet.

I EU danner Inspire-direktivet rammen for opbygningen af en fælles europæisk infrastruktur for stedbestemt information til gavn for både den offentlige og private sektor. Di-

rektivet er et miljødirektiv, og det er afgrænset til at omfatte de i direktivets bilag nævnte datasæt, der har betydning for miljøpolitikken i EU.

Danmark deltager også i andre internationale samarbejder om udvikling af infrastrukturer for stedbestemt information bl.a.:

- Arctic Spatial Data Infrastructure (Arctic SDI), som bl.a. understøtter arbejdet i Arktisk Råd
- United Nations Global Geospatial Information Management (UN-GGIM), som skal understøtte FN's globale operationer og initiativer, herunder 2030 Dagsordenen for Bæredygtig Udvikling.
- International Organization for Standardization (ISO) og Open Geospatial Consortium (OGC), der som standardiseringsorganisationer fremmer mulighederne for udveksling og anvendelse af data.
- International Hydrographic Organization (IHO), der har nedsat en række arbejdsgrupper vedr. harmonisering, standardisering og infrastruktur for marine data.

For at fremme en dialog om centrale problemstillinger for videreudviklingen af infrastrukturen for stedbestemt information har energi-, forsynings- og klimaministeren efter § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information nedsat det såkaldte samordningsudvalg. Udvalget, der er sammensat af medlemmer fra stat, kommuner, regioner, videnskabsinstitutioner og geodatabranchen, rådgiver ministeren om den strategiske retning for infrastrukturens videreudvikling. Samordningsudvalgets møder, der holdes 3-4 gange om året, er en central kanal for drøftelser af politiske og strategiske emner i forhold til de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier og regeringspolitikker med geodata-vinkler samt i spørgsmål om opbygningen af den geografiske infrastruktur i EU. Samordningsudvalget har ligeledes en formaliseret mulighed for dialog med andre sektorudvalg om strategiske tiltag. Sådanne drøftelser kan være afgørende for nyttiggørelse af geodata.

Til infrastrukturen hører de registre, der bidrager til at sammenstille data på tværs af myndigheder og dermed øge datas nytteværdi. Regler herom findes § 1, stk. 2, og §§ 4 b og 4 c i lov om Geodastyrelsen og i § 9 i lov om infrastruktur for geografisk information. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har bl.a. ansvaret for registrene Danmarks Administrative Geografiske Inddelinger (DAGI) og Danske Stednavne. DAGI er et register, hvori forskellige grænser og inddelinger i landet registreres, f.eks. sogne, kommuner, valgdistrikter og postnummerområder. Inddelingerne fastsættes i samarbejde med andre offentlige myndigheder. Danske Stednavne er et register over stednavne i landet og afgrænsningen af områder. Indmeldingen af navne til registret sker oftest i et samarbejde med andre myndigheder.

Bestemmelserne om stedbestemt infrastruktur skal ses i sammenhæng med samordningsbeføjelsen i § 3 i lov om Geodastyrelsen, som omfatter ansvaret for og bemyndigelsen til at koordinere og fastlægge standarder og normer for offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestemte oplysninger i Danmark, jf. nedenfor under pkt. 2.6.1.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Bestemmelserne om infrastruktur for stedbestedt information findes i § 1, stk. 2, § 3, stk. 3, og § 9 i lov om infrastruktur for geografisk information og i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om Geodatastyrelsen.

Det foreslås i § 8, stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren har ansvaret for at forestå og varetage koordinationen af infrastrukturen for stedbestedt information, således forstået at ministeren har ansvaret for at forestå udviklingen af rammerne for infrastrukturen i et samarbejde med de mange aktører, der bidrager til infrastrukturen med data, tjenester og værktøjer, og anvenderne. Dette er en videreførelse af gældende ret i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om Geodatastyrelsen.

I § 8, stk. 2, foreslås det, at et rådgivende udvalg skal bistå energi-, forsynings- og klimaministeren i overvågningen, videreudviklingen og koordinationen af infrastrukturen. Det rådgivende udvalg vil blive nedsat, så det som minimum opfylder betingelserne for det samordningsudvalg, der er nedsat efter § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information, herunder også i dets sammensætning af medlemmer. Formålet er, at udvalget kan varetage opgaverne også efter denne lov, herunder bistå ministeren ved kontakten til Kommissionen i forbindelse med opbygningen af Den Europæiske Unions infrastruktur for geografisk information. Det rådgivende udvalgs arbejdsopgaver og sammensætning vil fremgå af dets forretningsorden. Der er tale om videreførelse af gældende ret.

Det foreslås endvidere i § 8, stk. 3, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan nedsætte og indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspecifikke infrastrukturer for stedbestedt information. Ministeren kan f.eks. indgå i de udvalg og samarbejder, der udspringer af de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier, samarbejder om f.eks. det koordinerede myndighedsberedskab, en infrastruktur for marin stedbestedt information og GeoDanmark samarbejdet med kommunerne. Baggrunden for bestemmelsen er, at infrastrukturen eller dele heraf kun kan opbygges i et tæt samarbejde med andre myndigheder. Der er tale om videreførelse af gældende praksis.

I lovforslagets § 9, stk. 1, foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan iværksætte initiativer, som videreudvikler infrastrukturen for stedbestedt information bl.a. med det formål at fremme interoperabilitet og nyttiggørelse af data. I § 9, stk. 2, foreslås det, at ministeren kan fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestedt informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Bestemmelsen er en præcisering af en eksisterende bestemmelse i § 9 i lov om geografisk infrastruktur, hvorefter ministeren efter forhandling med relevante ministre, kan fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der kan anvendes af den offentlige forvaltning som grundlag for digital forvaltning, og i § 3, stk. 2, i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter der efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer kan fastlægges standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kort-

lægning og af anden offentlig registrering af stedbestedt informationer.

Den foreslåede § 9, stk. 2, vil medvirke til, at aftaler i forbindelse med de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier, herunder om grunddata og tværoffentlige forvaltningssystemer, kan udmøntes i bestemmelser. Dette kan bl.a. være bestemmelser om obligatorisk anvendelse af datasæt, fastsættelse af standarder for data, herunder metadata, og tjenester, datakvalitet eller -ajourføring, om adgang til data og informationer og serviceniveau for distribution. Formålet er at sikre troværdighed og pålidelighed omkring de data og systemer, som danner fundamentet for fællesoffentlige administrationsgrundlag, og en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer og gennem interoperabilitet sikre, at data og informationer kan sammenstilles og dermed øge nytteværdien af disse.

I lovforslagets § 10 videreføres gældende ret om registre, som er af væsentlig betydning for infrastrukturen for stedbestedt information. Lovforslagets § 10, stk. 1, præciserer, at de registre, som er omfattet af kortlægningsopgaverne i henhold til loven, også omfatter registre, der gør det muligt at sammenstille forskellige datasæt som f.eks. Danmark Administrative Geografiske Inddeling (DAGI), Danske Stednavne, registret over faste ejendommers ejere og registret over faste ejendommers beliggenhedsadresse. Bestemmelsen giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at etablere, drive og videreudvikle sådanne registre.

I § 10, stk. 2, foreslås det at indsætte bestemmelserne fra §§ 4 b og 4 c i lov om Geodatastyrelsen om registret over faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og registret over faste ejendommers beliggenhedsadresse (Beliggenhedsregistret), som giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at fastsætte regler vedrørende de to registre. Bestemmelserne er vedtaget ved lov nr. 80 af 24. januar 2017 om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen, lov om Geodatastyrelsen, lov om tinglysning og forskellige andre love (effektivisering af ejendomsregistrering og -forvaltning m.v.). Bestemmelserne omfatter en hjemmel til at fastsætte nærmere regler om validering, ajourføring og indberetning til Ejerfortegnelsen og hjemmel til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens mulighed for at tildele en fast ejendom en anden beliggenhedsadresse end den, der fremgår af Beliggenhedsregistret.

Efter lovforslagets § 10, stk. 3, kan energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte myndigheder, som f.eks. kommunerne, regionerne og de konkret berørte statslige styrelser, fastsætte regler om registre omfattet af stk. 1, herunder myndigheders indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og f.eks. hvilket format data skal have. Formålet med bestemmelsen er at kunne udmønte politiske og fællesoffentlige aftaler om grunddata og fælles administrationsgrundlag og fastsætte regler, hvor specifikke krav til et registers datakvalitet og ajourføring, er afgørende for en eller flere fællesoffentlige løsninger. Som led i videreudviklingen af infrastrukturen for stedbestedt informationer kan det f.eks. dreje sig om nye registre for vejdata, vanddata eller marine data, og konkret kan det bety-

de, at der fastsættes regler om, at myndighederne skal indbette data i et bestemt format eller lignende, så data kan sammenstilles og dermed anvendes med data i andre registre.

Lovforslagets kapitel 5 skal kun gælde for Danmark, idet Færøerne og Grønland selv har ansvaret for deres infrastruktur for stedbestedt information. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil dog fortsat varetage internationale samarbejder herom på vegne af Rigsfællesskabet.

For at understrege at det med lovforslaget er hensigten at samle de nationale bestemmelser om infrastruktur for stedbestedt information i denne nye »Lov om stedbestedt information«, foreslås det i lovforslagets § 20 som en konsekvens heraf, at titlen på »Lov om infrastruktur for geografisk information« ændres til »Lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union«. Dette skal gøre det tydeligere, at der er forskel på de regler, der gælder for den infrastruktur, der fastsættes regler om i lovforslaget i forhold til den infrastruktur, der opbygges efter INSPIRE-direktivet.

Der henvises til lovforslagets §§ 8-10 og bemærkningerne hertil.

2.6. Samordningsbeføjelsen

2.6.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om samordning og koordination følger af § 3 i lov om Geodatastyrelsen. Bestemmelsen er indsat i 1988, hvor der blev lagt vægt på et akut behov for gennem tværoffentligt og offentligt/privat samarbejde at øge samordningen af den offentlige kortproduktion både praktisk og teknisk, bl.a. for at undgå dobbeltarbejde og udnytte mulighederne for i fællesskab at kunne løse opgaverne og anvende resultaterne, herunder i offentlige digitale løsninger.

Bestemmelsen om samordning skal ses i sammenhæng med ansvaret for at forestå og videreudvikle infrastrukturen for stedbestedt information, som indgår i ændringen af loven fra 2008, der gennemfører direktivet om infrastruktur for geografisk information (Inspire-direktivet), jf. ovenfor under 2.5.1.

Der kan efter forhandling med de berørte offentlige myndigheder og private organisationer fastlægges standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestedte oplysninger. Som en forudsætning for at kunne samordne og koordinere dette område kan offentlige myndigheder og institutioner og koncessionerede selskaber anmodes om oplysninger om igangværende og påtænkte aktiviteter.

Samordningen foregår i praksis dels gennem samordningsudvalget, der er nedsat i henhold til § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information, dels gennem en række tværoffentlige samarbejder og udvalg, hvoraf særligt bør fremhæves GeoDanmark samarbejdet med kommunerne, den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, herunder Grunddataprogrammet, Marin SDI samarbejdet mellem 12 styrelser, som har marine opgaver, og samarbejdet med Forsvaret, Beredskabet og Politiet.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslaget foreslås de gældende regler videreført. I den foreslåede § 11, stk. 1, præciseres samordningsopgaven til at omfatte de geodætiske infrastrukturer, landkortlægning, søkortlægning m.v. og infrastruktur for stedbestedt information.

Lovforslagets § 11, stk. 1, 2. pkt., vil videreføre gældende praksis om udøvelsen af samordningsbeføjelsen. Med disse års øgede fokus på offentlige digitale tjenester er deltagelse i tværoffentlige samarbejder afgørende for at kunne forstå brugernes databehov og identificere, hvor bedre brug af offentlige stedbestedte informationer kan komme samfundet til gode, og samarbejde om etablering af løsningerne er nødvendigt for at kunne opnå resultater og høste effekterne. Det er bl.a. tilfældet i GeoDanmark samarbejdet mellem kommunerne og staten om indsamling, bearbejdning og distribution af grundlæggende landkortdata.

Lovforslagets § 11, stk. 2, bemyndiger energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestedte informationer. Hjemlen har hidtil kun været anvendt vejledende, blandt andet ved fastsættelse af FOT-standarden, som er aftalt i GeoDanmark samarbejdet, og til at understede vejledning om RTK-tjenester (Norm for RTK-tjenester), jf. ovenfor under pkt. 2.2.1.

Fastsættelse af regler kan kun finde sted efter forudgående forhandling, og det foreslås, at det udover berørte myndigheder og private organisationer også omfatter internationale organisationer, idet mange standarder og normer i dag fastlægges i internationale organisationer som f.eks. den internationale standardiseringsorganisation ISO, Open Geospatial Consortium (OGC) og International Hydrographic Organization (IHO). Hjemlen foreslås videreført af hensyn til muligheden for at kunne realisere tværoffentlige aftaler om digitalisering.

Af hensyn til at energi-, forsynings- og klimaministeren kan varetage sin samordningsopgave, foreslås der i § 11, stk. 3, en videreførelse af muligheden for, at offentlige myndigheder og institutioner og koncessionerede selskaber efter anmodning skal give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte opmålings-, kortlægnings- og registreringsaktiviteter.

For at sikre, at lovens bestemmelse om samordning og koordination fortsat kan anvendes for det matrikulære område og anden bygningsregistrering i tilknytning hertil er der i § 21, nr. 1, indsat en bestemmelse om, at lovens kapitel 6 finder anvendelse på Geodatastyrelsens opgaver omfattet af udstykningsloven.

2.7. Adgang til og betaling for data m.m.

2.7.1. Gældende ret

Efter de gældende bestemmelser om adgang til og betaling for data kan energi-, forsynings- og klimaministeren i henhold til §§ 5 og 5 a i lov om Geodatastyrelsen beslutte, hvil-

ke produkter der kan udbydes til salg, og hvilke data der kan stilles frit til rådighed.

Ved fastsættelsen af priserne på de produkter, der tages brugerbetaling for, skal Finansministeriets budgetvejledning og vejledning om prisfastsættelse følges. Endvidere skal bestemmelserne i lov nr. 596 af 24. maj 2005 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer med senere ændringer, lov om infrastruktur for geografisk information og lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven) overholdes, når data stilles til rådighed for andre offentlige myndigheder og for virksomheder og borgere. De tre love fastsætter regler for de offentlige myndigheders informationer og opstiller grænser for, hvad offentlige myndigheder kan gøre med sine data og informationer.

Lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer fastsætter regler for behandling af anmodninger om videreanvendelsen af offentlige myndigheders informationer, herunder begrænsning for de vilkår, der kan stilles af offentlige myndigheder. Derudover fastsættes der regler om, hvor meget en offentlig myndighed kan opkræve i betaling for de informationer, der videreanvendes, uden at der dog er et krav om, at der skal tages betaling for videreanvendelsen. Eventuelle fastsatte vilkår må ikke unødigt begrænse mulighederne for videreanvendelse og må ikke benyttes til at begrænse konkurrencen, jf. § 4, stk. 2, i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Stedbestemte informationer omfattet af lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører Inspire-direktivet, skal stilles til rådighed via den infrastruktur, som loven foreskriver, og på de vilkår, der gælder for disse data, jf. også ovenfor under pkt. 2.5.1.

Persondataloven regulerer, hvornår en myndighed må behandle personoplysninger og er berettiget til at videregive de pågældende oplysninger.

Ved personoplysninger forstås enhver form for oplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede), jf. persondatalovens § 3, stk. 1, nr. 1. Ved behandling forstås enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for, jf. persondatalovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Stedbestemt information kan ved sammenkobling med andre registre, f.eks. matriklen sammen med tingbogen for fast ejendom, medføre identifikation af en person og vil i sådanne tilfælde være personhenførbare. Derudover kan oplysninger om ejendomme, f.eks. oplysninger om en bygning på en fast ejendom, efter omstændighederne være personoplysninger, jf. Datatilsynets afgørelse om videregivelse af ejendomsoplysninger til Energi Randers, Datatilsynets j.nr. 2003-323-0101. Nogle af Geodatastyrelsens og Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings data og stedbestemte informationer vil dermed være almindelige ikke-følsomme oplysninger, som er omfattet af behandlingsreglerne i persondatalovens § 6. Styrelserne stiller deres stedbestemte information til rådighed for alle i henhold til persondatalovens §

6, stk. 1, nr. 3, 5 og 6. Myndighedsopgaverne med at kortlægge Danmark, Færøerne og Grønland er reguleret i lov om Geodatastyrelsen. Styrelserne skal derfor sikre, at de overholder bestemmelserne i persondataloven, ligesom myndigheder, virksomheder og borgere, der videreanvender de personoplysninger, som styrelserne stiller til rådighed, skal overholde persondatalovens bestemmelser.

På den baggrund beslutter energi-, forsynings- og klimaministeren, hvilke produkter der kan udbydes til salg, og hvilke der stilles frit til rådighed, jf. § 5 a, stk. 1 i lov om Geodatastyrelsen. Bekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 2015 om salg af Geodatastyrelsens produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor, der er udstedt i medfør af lovens § 5, fastsætter bestemmelser om salg af produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor.

Af bemærkningerne til lov om Kort- og Matrikelstyrelsen fra 1988 fremgår det, at brugerbetaling i en så udstrakt grad som muligt indgår som led i opgaven med at fremme en effektiv og rationel statslig virksomhed på kort- og geodataområdet, også selv om produktfremstillingen er en myndighedsopgave. Brugerbetalingen kan dog nedsættes af hensyn til udførelsen af myndigheds-, forsknings- og uddannelsesopgaver, og der kan f.eks. leveres søkort til nedsat betaling af hensyn til sejladsikkerheden.

I september 2012 indgik regeringen og KL som led i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 en aftale om grunddata, hvorefter en stor del af disse data - de topografiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet, Danmarks Højdemodel, historiske kort og fikspunktsdata - stilles frit til rådighed for alle. Aftalen er bl.a. udmøntet i lov nr. 1392 af 23. december 2012 om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn) og bekendtgørelse om fri anvendelse af data. I aftalen og implementeringen heraf indgår de grundlæggende landkortdata, som er omfattet af GeoDanmark samarbejdet mellem staten og kommunerne.

Efter 1. januar 2013 kan disse data anvendes frit af offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering er derfor i gang med at udvikle og etablere et fællesoffentligt distributionssystem (Datafordeleren), som vil omfatte distribution af de frie stedbestemte data. Her vil uden yderligere omkostninger være adgang til de frie grunddata. Formålet er at skabe rammerne omkring digitalisering og dermed mulighederne for at yde bedre service og effektivisere den offentlige sektor. Borgere og virksomheder kan anvende disse data til både ikke-kommercielle og kommercielle formål, og data kan i overensstemmelse med persondatalovens regler og de almindelige bestemmelser i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer genanvendes til nye formål og til udvikling af nye produkter. Formålet er at forbedre rammerne for innovation i den private sektor og dermed skabe samfundsøkonomisk vækst. Data kan som udgangspunkt behandles og ændres på en hvilken som helst måde.

Som følge af lovændringen er en stor del af Geodatastyrelsens og Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings

data stillet frit til rådighed for alle. Søkort og andre marine data er ikke omfattet af aftalen om frie data, og der skal derfor fortsat tages brugerbetaling for søkort og data til brug for søkortlægning m.v. over de danske, færøske og grønlandske farvande, ligesom der er andre betalingsbelagte data, f.eks. adgang til matrikulære måloplysninger.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets §§ 12 og 13 tilsigtes en videreførelse af gældende ret, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, hvilke data, registre, kortværk og ydelser, omfattet af lovens anvendelsesområde, der kan udbydes til salg, og hvilke data, registre og kortværk, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, der kan anvendes frit. Med lovens § 21, nr. 1, sikres det, at de foreslåede §§ 12 og 13 også kan anvendes på de matrikulære m.v. data, registre og kortværk. Ministeren skal overholde reglerne i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, lov om infrastruktur for geografisk information og persondataloven, når ministeren fastsætter regler i henhold til §§ 12 og 13, jf. ovenfor under pkt. 2.7.1.

I lovforslagets § 12 foreslås, at den gældende bestemmelse »produkter og ydelser«, ændres til data, registre, kortværk og ydelser, som er omfattet af lovens anvendelsesområde. Formålet er at præcisere, at produkter omfatter data, registre og kortværk. Der er med den foreslåede ændring ikke tilsigtet en ændring i praksis i energi-, forsynings- og klimaministerens fastsættelse af regler om betaling.

Det foreslås i § 13, stk. 1, at gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke data der kan stilles frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder og borgere, videreføres uændret. Det foreslås dog, at den gældende bestemmelse »data«, ændres til data, registre og kortværk omfattet af lovens anvendelsesområde. Formålet er ligesom med den foreslåede ændring af § 12 at præcisere, at bestemmelsen omfatter data, registre og kortværk.

Ligeledes foreslås i lovforslagets § 13, stk. 2, at gældende ret videreføres uændret, således at kommuner, der er i besiddelse af data, der er indsamlet i samarbejde mellem kommuner og energi-, forsynings- og klimaministeren, kan stille disse data frit til rådighed på tilsvarende måde som i § 13, stk. 1. Bestemmelserne er indsat i lov om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen (Fri anvendelse af visse data, varretagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn). Formålet med stk. 2 er at sikre fortsat hjemmelsgrundlag for at stille kommunernes data frit til rådighed.

Der påtænkes ingen ændring i forhold til gældende ret. Det vil således stadig være data, der stilles frit til rådighed efter bestemmelsen, dvs. topografiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet, Danmarks Højdemodel, historiske kort og fikspunktsdata. Også andre data eller registre og kortværk, der er omfattet af Grunddataprogrammet, vil blive stillet frit til rådighed for alle. Dette drejer sig bl.a. om Beliggenhedsregistret og Ejerfortegnelsen. Som udgangspunkt vil registrerede ejer- og administrationsoplysninger stilles frit til rådighed via Datafordeleren. Dette gælder dog ikke, hvis ejeren har navne- og adressebeskyttelse efter be-

stemmelser i lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013 med senere ændringer. Ejers navn og adresse vil i sådanne tilfælde ikke kunne udleveres til privatpersoner og virksomheder. Dette gør sig også gældende for historiske oplysninger om navn og adresse.

Der kan også fremover stilles andre data frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder eller borgere med det formål at fremme anvendelsen og dermed nytteværdien af de pågældende data.

For at sikre at lovens bestemmelser om betaling for data m.m. og frie data fortsat kan anvendes for matrikulære data, foreslås det i § 21, nr. 1, at lovens §§ 12 og 13 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser og fritstilling af data, registre og kortværk kan finde tilsvarende anvendelse på matrikulære data m.v.

Der henvises til lovforslagets §§ 12 og 13 og § 21, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.8. Distribution af data

2.8.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om distribution af andre myndigheders data findes i § 2, stk. 3, i lov om Geodatastyrelsen.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for distributionssystemet Kortforsyningen og på baggrund af en fællesoffentlig aftale operatøransvaret for Datafordeleren. Hjemlen anvendes til at stille data til rådighed på vegne af andre myndigheder.

2.8.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets § 14 foreslås det, at den gældende bestemmelse videreføres, således at energi-, forsynings- og klimaministeren vil kunne opbevare og distribuere andre myndigheders data, registre og kortværk. Ministeren vil endvidere efter bestemmelsen i § 12 kunne opkræve betaling for at distribuere andre myndigheders data for at dække omkostningerne hertil.

Baggrunden for videreførelsen af bestemmelsen er, at det kan medføre fordele, at mange data kan findes det samme sted og distribueres fra samme platform, herunder mindre omkostninger til udvikling og sikringen af et stabilt driftsmiljø, der er mindre sårbart over for driftsforstyrrelser, som i givet fald ville påvirke de mange tjenester, som anvender disse data.

Der henvises til lovforslagets § 14 og bemærkningerne hertil.

2.9. Adgang til udendørs lokaliteter på ejendomme

2.9.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om adgang til ejendomme følger af § 6 i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter medarbejdere, der har behov for det som led i udøvelsen af deres myndighedsopgaver efter loven, har adgang til at færdes alle steder uden retskendelse. Medarbejderne skal kunne fremvi-

se behørig legitimation. Bestemmelsen anvendes til at sikre adgang til installationer eller fikspunkter i forbindelse med opmåling, etablering og vedligehold af referencenetene eller til inspektion, reparation og reetablering af grænseafmærkninger ved grænsen mod Tyskland. Bestemmelsen anvendes endvidere ved gennemgangen af grænsen sammen med den tilsvarende myndighed i Tyskland hvert tiende år.

Bestemmelsen giver ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal. Den giver således ikke ret til at færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne har heller ikke ret til at gå ind i boliger, men har kun ret til at gå ind i haver, hvis der f.eks. i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og fikspunkter sker altid efter aftale med ejendommens ejer, enten som erhvervelse af en brugsret eller som køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte et fikspunkt eller en installation på ejendommen. Ved inspektion af grænsen mod Tyskland kontaktes ejeren sjældent. Hvis inspektionen fordrer reetablering eller reparation af afmærkninger, eller reparation af en installation kontaktes ejeren ofte. Medarbejdere vil endvidere forsøge at kontakte ejeren af ejendommen, før de går ind på ejendommen for at opmåle eller kontrollere en installation.

2.9.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets § 15 foreslås det, at gældende ret om adgang til udendørs lokaliteter på ejendomme videreføres. Det er dog alene hensigten med bestemmelsen, at der skal være adgang til udendørs lokaliteter, da der ikke er behov for at få adgang til boligen på en ejendom, hvor der er opsat en installation eller et fikspunkt. Medarbejdere, der efter delegation fra energi-, forsynings- og klimaministeren har opgaver efter denne lov, får derfor hjemmel til at kunne gå ind på de udendørs lokaliteter på private ejendomme ved denne bestemmelse. Medarbejderne skal kunne fremvise behørig legitimation.

Den foreslåede bestemmelse vil fortsat give ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal, men medarbejderne vil ikke kunne færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne vil heller ikke have ret til at gå ind i boliger, men vil kun have ret til at gå ind i haver, hvis der f.eks. i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og fikspunkter vil fortsat altid ske efter aftale med ejendommens ejer, enten som en erhvervelse af en brugsret eller som køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation, før installationen vil blive opført. Når Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere skal kontrollere eller måle eller udføre inspektioner af grænsen mod Tyskland, vil ejeren fortsat sjældent blive kontaktet, medmindre måleudstyr vil skulle stå på ejendommen i flere dage, eller en større grænseafmærkning skal repareres.

Begrundelsen for bestemmelsen er, at grænseafmærkningen skal holdes ved lige, så statens suverænitet kan håndhæves. Det er derfor nødvendigt at kunne gå ind på de uden-

dørs lokaliteter på en ejendom, der ligger ved grænsen mod Tyskland, for at kunne kontrollere grænseafmærkningen og reparere beskadigede grænsemærker. De opsatte installationer og fikspunkter er med til at gøre opmåling og kortlægningen mere nøjagtig. Disse skal derfor også kontrolleres og vedligeholdes, hvis de går i stykker. Stedbestemt information bruges i stadig flere opgaver i det offentlige og det private, og det er derfor vigtigt, at opmålingen og kortlægningen er så nøjagtig som muligt. Til dette er der behov for fikspunkter og installationer, der bl.a. bruges til at stedfæste brugerens geografiske position, f.eks. når et skel fastlægges. Medarbejderne skal kunne fremvise behørig legitimation.

Der henvises til lovforslagets § 15 og bemærkningerne hertil.

2.10. Færøerne og Grønland

2.10.1. Gældende ret

Færøerne

På Færøerne gælder lov om Geodætisk Institut fra 1928 for den topografiske opmåling. Loven er ophævet i Danmark ved lov om Kort- og Matrikelstyrelsen, der afløste denne lov. Heller ikke lovændringen fra 2012, hvor Geodatastyrelsen overtog ansvaret for søopmålingen, visse data blev stillet frit til rådighed for alle, og Kort- og Matrikelstyrelsens navn blev ændret til Geodatastyrelsen, er sat i kraft på Færøerne.

Færøerne har ikke overtaget de opgaver, der er fastlagt regler om i lov om Geodatastyrelsen. Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derfor som myndigheder på området for geodætisk opmåling og land- og søkortlægning ansvaret for kortlægningen af Færøerne, selv om loven ikke er trådt i kraft på Færøerne.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derimod ikke ansvaret for infrastrukturen på Færøerne, idet lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører et EU-direktiv, ikke gælder på Færøerne.

Grønland

I Grønland gælder lov om Geodatastyrelsen, idet hovedloven fra 1988 gælder direkte og lovændringen i 2012 er sat i kraft ved en kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af § 1 i lov om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (Fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling og ændring af styrelsens navn). Samtidig fik Grønland frie data i bekendtgørelse om frie data om Grønland.

Grønland har ikke overtaget opgaven, og Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derfor som myndigheder på området for geodætisk opmåling og land- og søkortlægning ansvaret for kortlægningen i Grønland.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derimod ikke ansvaret for infrastrukturen i Grønland, idet lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører et EU-direktiv, ikke gælder i Grønland.

2.10.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås, at gældende ret videreføres. Opgaverne er ikke overtaget, og energi-, forsynings- og klimaministeren har derfor ansvaret for kortlægningen af Færøerne og Grønland.

Det foreslås i § 22, at den nye lov ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 1-2, § 3, stk. 1, §§ 4-7 og §§ 11-19 vil kunne sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland ved en kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Baggrunden for, at loven ikke vil blive sat i kraft direkte, er, at det ikke er hele loven, som skal gælde for Færøerne og Grønland.

De foreslåede § 3, stk. 2 og 3, om retlig beskyttelse af fikspunkter og §§8-10 om infrastrukturen for stedbestedt information skal ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, fordi fikspunkter og installationer ikke tinglyses i servitutter på Færøerne og i Grønland, og fordi Færøerne og Grønland selv har ansvaret for deres infrastruktur.

Ændringen af titlen på lov om infrastruktur for geografisk information i § 20 skal heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da loven heller ikke gælder på Færøerne og i Grønland. Endelig skal ændringen af lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i øvrigt i § 21 heller ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi denne lov ikke gælder på Færøerne og i Grønland.

§ 3 i lov om Geodatastyrelsen om samordning og koordination kunne sættes i kraft for Færøerne, men blev aldrig sat i kraft, og det vil derfor også blive overvejet, om lovforslagets § 11 vil skulle sættes i kraft på Færøerne, når det i øvrigt undersøges, om loven skal sættes i kraft for Færøerne.

Det foreslås derfor, at loven kan sættes i kraft efterfølgende. Hvis loven bliver sat i kraft på Færøerne, vil lov om Geodætisk Institut fra 1928 samtidig skulle ophæves for Færøerne, og Færøerne vil endvidere kunne få stillet visse data om Færøerne frit til rådighed i henhold til den nye lovs § 13 på samme måde, som der i dag stilles visse data om Grønland frit til rådighed.

For Grønland vil gældende ret blive videreført, hvis de relevante bestemmelser i loven sættes i kraft, og lov om Geodatastyrelsen ophæves.

Der henvises til lovforslagets § 22 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har i sig selv ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. En udmøntning af hjemlerne til at fastsætte regler om f.eks. indberetning til registre kan medføre administrative konsekvenser for de myndigheder, der berøres af bestemmelserne, f.eks. fordi myndigheden bliver pålagt en pligt til at indberette eller ajourføre informationer til et register. En sådan pligt vil først kunne pålægges efter forhandling med de berørte myndigheder.

Det forventes dog, at en pålagt pligt til indberetning til et register vil føre til tilsvarende lettelser for myndighederne, fordi de ikke selv længere behøver holde et register ajour, og fordi data i registret vil blive gjort tilgængelig for myndigheden og vil sikre, at data lettere kan sammenstilles og bliver mere aktuelle. Data vil dermed have en større nytteværdi for myndighederne, og myndighedernes forvaltning vil blive tilsvarende lettere.

Inden hjemlerne bliver udmøntet i bestemmelser, vil eventuelle økonomiske konsekvenser blive afklaret gennem forhandling med de berørte myndigheder.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har i sig selv ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

I det omfang loven bidrager til øget anvendelse af stedbestedt information i erhvervslivets forretningsdrift og -udvikling både direkte eller som følge af forbedrede rammevilkår f.eks. gennem udvikling af offentlige digitale tjenester, vil dette også bidrage til vækst for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Den foreslåede bestemmelse om adgang til udendørs lokaliteter på ejendomme er en videreførelse af gældende ret, som giver Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere, der, som led i udøvelsen af ministeriets myndighedsopgaver efter loven, har behov for dette, adgang til udendørs lokaliteter på private ejendomme, men ikke adgang til boligen på ejendommen. Medarbejderne skal kunne fremvise behørig legitimation.

Etablering af installationer eller fikspunkter sker altid efter aftale med ejendommens ejer, fordi Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har indgået en aftale med ejendommens ejer om en brugsret til eller køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation. Ved inspektion af grænsen, kontaktes ejeren sjældent, medmindre det er en større opgave. I forbindelse med kontrol og opmåling vil medarbejderne forsøge at kontakte ejeren af ejendommen, før de går ind på ejendommen.

Begrundelsen for bestemmelsen er, at det er nødvendigt for Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere at kunne gå ind på udendørs lokaliteter på private ejendomme, f.eks. en have, for at kunne udføre de opgaver, de har i henhold til loven, f.eks. for at kontrollere grænseafmærkninger eller installationer eller reparere sådanne. Grænseafmærkningen skal vedligeholdes, så statens suverænitet kan håndhæves, og det er derfor nødvendigt at kunne gå ind på en ejendom, der ligger ved grænsen mod Tyskland, for at kunne kontrollere grænseafmærkningen og reparere beskadigede grænsemærker. Og fordi stedbestedt information bruges i stadig flere opgaver i det offentlige og det private, er det vigtigt, at opmålingen og kortlægningen er så nøjagtig som muligt. Til dette er der behov for fikspunkter og installationer, der bl.a. bruges til at stedfæste brugerens geografiske position, f.eks. når et skel fastlægges. Disse installatio-

ner og fikspunkter skal også kontrolleres og vedligeholdes, hvis de går i stykker.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forhold til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Ændring af navnet på lov om infrastruktur for geografisk information, jf. lovforslagets § 20, vil af hensyn til identifikation af loven blive meddelt til EU-Kommissionen, men ændringen af navnet har i øvrigt ingen retlige konsekvenser i forhold til EU-retten.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra 13. oktober til 11. november 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet, Center for Beredskabskommunikation, Danmarks Miljøportal, Danmarks Statistik, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Sejlunion, Dansk Sprognævn, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Havne, Danske Regioner, Datatilsynet, Den danske Landinspektørforening, DTU Space, Energinet.dk, Finansrådet, Forsikring & Pension, Geoforum Danmark, IT-branchen, KL, Kommunalteknisk Chefforening, Kort- og Landmålingsteknikernes Forening, Københavns Universitet (Geografi og Geoinformatik), Praktiserende Landinspektør Forening, Realkreditrådet, Rederiforeningen, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsrevisionen, Stednavneudvalget og Aalborg Universitet (Landinspektøruddannelsen).

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (Hvis ja, angiv omfanget)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfanget)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen. En udmøntning af hjemler om indberetning af data, ajourføring af data og datas format vil betyde bedre data, herunder større aktualitet, og dermed afledte gevinster i form af større nytteværdi.	Ingen. En udmøntning af hjemler om indberetning af data kan betyde udgifter for de myndigheder, der skal inddatere eller ajourføre data.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen. En udmøntning af hjemler om indberetning af data, ajourføring af data og datas format, vil betyde bedre data, herunder større aktualitet, der vil forbedre forvaltningsgrundlaget for myndighederne.	Ingen. En udmøntning af hjemlen kan betyde, at myndighederne skal indberette data på en anden måde, end de gør i dag, og der vil blive stillet krav til datas format og ajourføringen af data.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Bemyndigelsen, der er en videreførelse af gældende ret, til at gå ind på alle udendørs lokaliteter, f.eks. en have, gælder kun for de medarbejdere, der efter delegation fra energi-, forsynings- og klimaministeren har behov for det som led i udøvelsen af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets myndighedsopgaver efter loven. Medarbejderne har ikke adgang til boligen, og medarbejderne skal have behørig legitimation. Etablering af installationer og fikspunkter sker altid efter aftale med ejendommens ejer, enten som erhvervelse af en brugsret eller som køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation. Ved inspektion af grænsen,

		kontaktes ejeren sjældent, medmindre det er en større opgave. I forbindelse med kontrol og opmåling vil medarbejderne forsøge at kontakte ejeren af ejendommen, før de går ind på ejendommen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om stedbestedt information er en hovedlov og i lovforslagets § 1 foreslås en afgrænsning af anvendelsesområdet for de myndighedsopgaver, som energi-, forsynings- og klimaministeren skal varetage i henhold til loven.

Den foreslåede § 1 fastsætter lovens anvendelsesområde til:

- 1) de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland,
- 2) landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
- 3) søkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
- 4) infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark og
- 5) samordning og koordination af stedbestedt information med tilhørende infrastruktur.

Formålet med bestemmelsen er at afgrænse lovens anvendelsesområde over for andre love, der også indeholder bestemmelser om stedbestedt information, f.eks. bestemmelser om matriklen, veje eller bygninger, i henholdsvis lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i øvrigt (udstykningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013 med senere ændringer, vejlovgivningen og lov om bygnings- og boligregistrering (BBR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1080 af 5. september 2013 med senere ændringer.

Med forslaget videreføres anvendelsesområderne fra § 2, nr. 1 og 3, i lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013 med senere ændringer, som omfatter den geodætiske infrastruktur, land- og søkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland og infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark.

Det skal bemærkes, at lovforslagets § 21 betyder, at lovens anvendelsesområde også omfatter Geodatastyrelsens opgaver i henhold til udstykningsloven for så vidt angår lovens kapitel 6 om samordning og koordination, lovens § 12 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser, og lovens § 13 om fri adgang til data, registre og kortværk. Dette er også en videreførelse af gældende ret.

Lovforslagets § 21 er en følge af, at den nye lov om stedbestedt information ikke skal være en lov om en styrelse. Lovforslaget indeholder derfor ikke bestemmelser om matriklen eller landinspektørvæsenet. Ved ophævelse af lov om Geodatastyrelsen, som også omfatter matrikelvæsenet m.v., vil de pågældende bestemmelser i lov om stedbestedt information stadig have betydning for Geodatastyrelsens opgaver i henhold til udstykningsloven. Matrikelkortet vil således stadig kunne stilles frit til rådighed for alle i overensstemmelse med Grunddataprogrammet, og der kan fortsat opkræves betaling for adgang til matrikulære måloplysninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Bestemmelsens *stk. 1* viderefører gældende ret om geodætisk opmåling, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om Geodatastyrelsen. Således skal energi-, forsynings- og klimaministeren varetage myndighedsopgaven med at etablere, drive og videreudvikle de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland til brug for den geodætiske infrastruktur og som grundlag for opmålingen og kortlægningen af land og sø. »Etablering, drift og videreudvikling« skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder udvikling, drift, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester.

De geodætiske infrastrukturer er en forudsætning for nøjagtig og stabil stedbestedt information over tid og udgør grundlaget for opmåling og sø- og landkortlægning og for infrastrukturen for stedbestedt information. Opgaven indebærer etablering, drift og videreudvikling af de geodætiske infrastrukturer på baggrund af geodætisk dataindsamling og databehandling. De geodætiske infrastrukturer består af referencenettene for plan, højde og tyngde samt af tilhørende registre til lagring af fikspunktsdata. Endelig består de geodætiske infrastrukturer af definitioner af referencesystemer, herunder definitioner af transformationer mellem forskellige referencesystemer.

Referencenettene kræver en løbende vedligeholdelse og udbygning, dels på grund af nettens fysiske nedslidning, dels på grund af de øgede krav, der stilles til nettens sammenhæng og nøjagtighed. Hertil kommer kontrollen af Rigs-

fællesskabets territoriale grænser, herunder den løbende vedligeholdelse af grænsen mod Tyskland i samarbejde med de tyske myndigheder.

Det foreslåede *stk. 2* er ny i forhold til gældende ret i den forstand, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer kan fastsætte bindende regler for registrerede positioneringstjenester. Berørte myndigheder og private organisationer er myndigheder og organisationer, der skal bruge positioneringstjenesterne eller skal følge de fastsatte regler. I den gældende lov om Geodatastyrelsen kan der alene fastsættes vejledende regler for positioneringstjenester. Dette er blevet gjort i vejledning nr. 63 af 11. november 2008 om RTK-tjenester (Norm for RTK-tjenester).

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren således efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer fastsætte regler for registrerede positioneringstjenester. En positioneringstjeneste er en tjeneste, der gør brugeren i stand til at bestemme sin nøjagtige geografiske position. F.eks. kan landmænd anvende tjenesten til stedbestedelse af deres landbrugskøretøjer, såkaldt maskinstyring, eller landinspektører kan anvende den til at afsætte skel.

Positioneringsteknologien finder i dag anvendelse i stadig flere sammenhænge og udgør en vital del af hverdagen for mange virksomheder og privatpersoner. Denne udvikling forventes at fortsætte fremover, bl.a. drevet af den teknologiske udvikling inden for droner og selvkørende biler, og derfor er det i samfundets interesse, at der kan fastsættes regler for de positioneringstjenester, der skal registreres.

Hjemlen vil kunne anvendes til f.eks. at fastsætte regler om, at positioneringstjenester skal give brugerne oplysninger om positioneringstjenestens nøjagtighed og pålidelighed. Bestemmelserne vil kun skulle overholdes af de virksomheder, der anmoder om at få en positioneringstjeneste registreret.

Udmøntningen af hjemlen kan være med til at fremme konkurrence på lige vilkår, fordi alle virksomheder, der tilbyder registrerede positioneringstjeneste, vil have lige forudsætninger for at vurdere, hvilke bestemmelser de skal efterleve, og hvilke betingelser de skal opfylde for at søge dispensation fra bestemmelserne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Forslaget er en følge af, at lov nr. 318 af 16. december 1931 angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. med senere ændringer foreslås ophævet. De bestemmelser, der stadig skal gælde, foreslås derfor flyttet til denne bestemmelse.

Bestemmelsen er begrundet med, at det er vigtigt, at et fikspunkt eller en installation ikke ødelægges eller fjernes, fordi fikspunkter og installationer har stor betydning for den geodætiske infrastruktur, og det er ikke muligt at anbringe et nyt fikspunkt eller en ny installation på præcis samme sted,

hvis fikspunktet eller installationen bliver ødelagt eller fjernet.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministeren erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for de nationale geodætiske infrastrukturer i Danmark, Færøerne og Grønland. Det foreslås, at ministeren kan erhverve arealerne til ejendom eller som en brugsret til arealet. Bestemmelsen er en videreførelse af §§ 1 og 3 i lov om Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v.

Det foreslås i *stk. 2*, at sker erhvervelsen til brugsret, skal arealets beliggenhed, omfang og eventuelle forpligtelser for ejendommens ejer fastlægges i en tinglyst servitut. Bestemmelsen viderefører §§ 5 og 6 i lov om Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. Formålet er gennem tinglysning at sikre brugsrettigheden mod ejendommens ejere, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænset rettigheder. Eventuelle forpligtelser for ejendommens ejer, f.eks. at denne ikke må beplante arealet, der er blevet givet en brugsret til, på en måde, der kan skade installationen, vil skulle oplyses i servituten. Dette vil gøre det muligt for en fremtidig erhverver af ejendommen eller panthavere at vurdere omfanget af forpligtelsen.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører § 8 i lov om Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. om, at en tinglyst brugsret til arealet i form af en servitut skal respekteres af ejendommens ejer, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænsede rettigheder, uanset hvornår sådan ret over ejendommen er erhvervet. Begrundelsen for dette er, at de geodætiske infrastrukturer, herunder fikspunkter og installationer, udgør grundlaget for kortlægning og infrastrukturen for stedbestedt information. Det er således forbundet med betydelige samfundsinteresser, at de geodætiske infrastrukturer så vidt muligt ikke udsættes for driftsforstyrrelser, hvorfor det er væsentligt, at den i servituten stiftede brugsret beskyttes bedst muligt eksempelvis i tilfælde af, at ejendommen går på tvangsauktion.

For at sikre mod at en ejer eller bruger eller andre forsætligt eller groft uagtsomt ødelægger eller fjerner en installation eller et fikspunkt, er der i § 16 fastsat bødestraf for dette.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Efter det foreslåede *stk. 1* videreføres gældende ret i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om Geodatastyrelsen om varetagelsen af landkortlægning. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil således få myndighedsopgaven med at varetage landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland. Landkortlægningen omfatter opmåling, indsamling, bearbejdning, lagring og distribution af data. På grund af de stadige ændringer i bl.a. landets topografi, udviklingen i såvel private virksomheders og den offentlig forvaltnings behov og nye teknologiske muligheder, er landkortlægningen en stedsevarende opgave med ajourføring og justering af kravene til kvaliteten, organiseringen og præsentationen af data.

Udviklingen er i de senere år gået fra et fokus på kortlægning med henblik på udgivelse af traditionelle papirkort og digitale kort til fokus på indsamling, bearbejdning og distribution af stedbestedt information med it-systemer, som understøtter den offentlige forvaltning. Det har sammen med ønsket om en effektivisering af selve kortlægningen bl.a. været drivkraften i GeoDanmark samarbejdet mellem staten og kommunerne om ajourføring og distribution af en stor samling af datasæt, som tilsammen udgør de grundlæggende landkortdata. Samarbejdet er en del af udførelsen af den statslige myndighedsopgave med at kortlægge Danmark. Samarbejdet sikrer en ensartet kortlægning af landet samt ajourføring og distribution af de data, der indsamles, og den tilhørende finansiering af opgavevaretagelsen.

Ud over de grundlæggende landkortdata omfatter landkortlægningen også historiske landkort, ortofotos og skråfotos, Danmarks Højdemodel m.m. Registrerne understøtter hver for sig og i forskellige kombinationer en lang række opgaver, som løses af offentlige myndigheder.

Energi-, forsynings- og klimaministeren udfører tillige landkortlægningsopgaver for forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab og varetager opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser.

Landkortlægningen indgår som et centralt element i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 og i Grunddataprogrammet. En del af disse data er derfor med hjemmel i lov om Geodatastyrelsen stillet frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1430 af 23. december 2012 om fri anvendelse af data. Ligeledes er de statslige landkortdata om Grønland stillet frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1796 af 18. december 2015 om fri anvendelse af data om Grønland.

Energi-, forsynings- og klimaministeren skal endvidere etablere, drive og videreudvikle de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk. »Etablering, drift og videreudvikling« skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder udvikling, drift, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester.

De stedbestedte informationer, der er resultatet af kortlægningen, og de bagved liggende registre stilles offentligt til rådighed gennem Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings distributionssystemer, f.eks. Kortforsyningen. Visse af registrerne kan indeholde personoplysninger, hvorfor bestemmelserne i persondataloven skal overholdes både ved styrelsens første behandling af data og ved efterfølgende behandlinger af data, jf. pkt. 2.7.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til understøttelse af de mange og meget forskellige behov samles data i kortværk, der visualiserer eller præsenterer informationerne digitalt målrettet bestemt formål.

I bestemmelsens *stk. 2* foreslås der indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til efter forhandling med berørte myndigheder at fastsætte regler om de til kortlægningen hørende registre, som ministeren har ansvaret for, herunder Danmarks Højdemodel, ortofotos eller Danske

Stednavne. De berørte myndigheder kan være kommuner, regioner eller statslige myndigheder, der har opgaver på området, og derfor indberetter data til ministeren.

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om bl.a. indberetningen til disse registre, hvordan indberetningen skal finde sted, ajourføring af de indberettede data, og hvilket format data skal have. Hjemlen vil bl.a. blive anvendt i forbindelse med Grunddataprogrammet for at sikre bedre data og større aktualitet af disse data, sådan at det kan sikres, at data kan sammenstilles. Hjemlen kan efter aftale med kommunerne også udnyttes til at fastsætte regler for de registre, som er omfattet af GeoDanmark samarbejdet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Med forslagens *stk. 1* videreføres § 2, stk. 1, nr. 1, og § 4, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen om, at energi-, forsynings- og klimaministeren varetager søkortlægningen af de danske, færøske og grønlandske farvande. Ministeren skal således sikre, at der fremstilles søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og at statens forpligtelser om fremstilling af og indholdet i søkort i henhold til International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS konventionen) og De forenede Nationers havretskonvention, jf. bekendtgørelse nr. 17 af 21. juli 2005, overholdes.

Ifølge kapitel V, regel 2 i SOLAS-konventionen, som Danmark har tiltrådt, defineres et søkort eller nautisk publikation som et specielt fremstillet kort eller bog eller en specielt udarbejdet database, hvorfra et sådant kort eller bog kan uddrages, som er udstedt officielt af eller efter bemyndigelse fra en regering, et autoriseret hydrografisk kontor eller en anden relevant regeringsinstitution, og som er udarbejdet med henblik på at opfylde kravene til maritim navigation. Et søkort kan være et papirsøkort eller et elektronisk søkort.

I samme kapitels regel 9 er det fastsat, at myndighederne skal opmåle statens søterritorium, fremstille og udgive søkort og andre nautiske publikationer, udgive søkortrettelser eller Efterretninger for Søfarende, så søkort og nautiske publikationer kan ajourføres, og levere datahåndteringssystemer, der kan understøtte opgaverne. Efter havretskonventionen artikel 22 er kyststaten forpligtet til at offentliggøre sejlruiter og trafiksepareringer i behørigt offentliggjorte søkort. Endelig er det i henhold til bekendtgørelse nr. 242 af 21. april 1999 om afgrænsning af Danmarks søterritorium Geodatastyrelsens opgave at indføre basislinjer og ydergrænser for det ydre territorialfarvand i søkortene.

Stk. 1 viderefører endvidere gældende ret om, at søkortrettelser og andre nautiske publikationer skal udgives. Søkortrettelser udgives regelmæssigt og indeholder de vigtigste rettelser, som brugere af søkort selv kan indføre i deres søkort, og de bruges til at opdatere de elektroniske søkort. De nautiske publikationer skal hjælpe de sejlene med at sejle sikkert, f.eks. Den danske Havelods. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal således sikre, at Søkortrettelser og

de andre nautiske publikationer udgives, så de sejlene kan sejle sikkert i de danske, færøske og grønlandske farvande.

Energi-, forsynings- og klimaministeren skal endvidere etablere, drive og videreudvikle de til kortlægningen hørende data, registre, f.eks. dybdebasen, og kortværk, f.eks. søkort. »Etablering, drift og videreudvikling« skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder udvikling, drift, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester.

I *stk. 2* foreslås det, at gældende ret i § 4, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen om at energi-, forsynings- og klimaministeren har eneret til fremstilling af søkort, videreføres. I henhold til SOLAS-konventionen skal alle skibe sejle på basis af søkort, der er et kort fremstillet af eller på vegne af søkortmyndigheden, som nævnt ovenfor. Eneretten til at fremstille søkort skyldes først og fremmest hensynet til sejladsikkerheden. Ministeren skal sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, at der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres. Det skal endvidere sikres, at andre myndigheder indberetter oplysninger til brug for ajourføringen af søkort. Eneretten sikrer samtidig, at alle fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Dette gælder også for de farvande, der ikke besejles ofte, og hvor der derfor ikke er noget stort indtægtsgrundlag for fremstillingen af søkort, f.eks. farvandene omkring Færøerne og Grønland. Eneretten til fremstilling af søkort er også begrundet i beskyttelsen af statens højhedsret og interesse i at undgå fremmede magters søopmåling af de danske farvande.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om de til kortlægningen hørende registre. Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om f.eks. dybdebasen, der er en database over dybder i farvandene, eller øvrige søkortrelevante registre. Bestemmelsen foreslås indsat, fordi der kan være behov for at ensrette de indberetninger, ministeren skal modtage, for at data kan sammenstilles, og sejladsikkerheden kan øges. Hjemlen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om, hvilket format data skal have for at kunne blive registreret i de berørte registre. Bekendtgørelsen vil blive udstedt efter forhandling med de myndigheder, der kan blive berørt af de regler, der fastsættes i den. De berørte myndigheder vil således få mulighed for at udtale sig om reglerne, før disse udstedes.

I *stk. 4* foreslås indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal indberette data og tegninger over området, hvor aktiviteten er udført, til ministeren til brug for fremstillingen af søkort. Forpligtelsen til at indberette data og tegninger med henblik på opdatering af søkort af hensyn til søfartssikkerheden findes allerede i bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande og i vejledning nr. 6 af 23. januar 2002 om inddæmning og opfyldning på søterritoriet. I både bekendtgørelsen og vejledningen er der be-

stemmelser om indberetning af tegninger eller beskrivelser ved afslutningen af arbejdet, når dette medfører, at officielle søkort, havneplaner eller beskrivelser i nautiske publikationer må opdateres. Forslaget sigter alene mod, at hjemmelgrundlaget til at sikre offentligheden adgang til nøjagtige data om aktiviteter i farvandene udvides til også at omfatte hensynet til etablering af tværoffentlige forvaltningsgrundlag. Men hjemlen kan også anvendes, hvis ministeren har behov for at fastsætte regler om indberetning til fremstilling af søkort, såfremt bekendtgørelsen eller vejledningen bliver ændret eller ophævet, og forpligtelsen til at indberette til ministeren derved ophæves.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 4 i lov om Geodatastyrelsen om søopmåling i de danske, færøske og grønlandske farvande.

Efter det foreslåede *stk. 1* videreføres § 4, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren som et led i kortlægningen af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland varetager myndighedsopgaven med at gennemføre søopmåling i samarbejde med Forsvarsministeriet. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen vil fortsat blive udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til en driftsaftale mellem parterne.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres § 4, stk. 2, i lov om Geodatastyrelsen om, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter indhentning af udtalelse fra Forsvarsministeriet kan bemyndige andre til at gennemføre søopmåling til brug for ministerens kortlægning af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland. Bestemmelsen er hidtil kun blevet anvendt til at bemyndige et færøsk firma at måle op til brug for Geodatastyrelsens kortlægning af farvandene omkring Færøerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 4 a i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter et skib, der vil søopmåle i de danske, færøske og grønlandske farvande til andre formål end fremstilling af søkort, skal have tilladelse, før søopmålingen kan blive udført.

Efter bestemmelsens *stk. 1*, der viderefører § 4 a, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen skal skibe, der ønsker tilladelse til at søopmåle til andre formål end fremstilling af søkort i danske, færøske og grønlandske farvande, indhente en tilladelse hos energi-, forsynings- og klimaministeren. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om, hvad søopmålingen skal bruges til, da der ikke kan gives tilladelse til søopmåling til brug for fremstilling af søkort. Om tilladelse til søopmåling vil blive givet, afhænger derfor af formålet med søopmålingen, og om den vil være i strid med nationale beskyttelsesin-

teresser. Ministeren indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde, før tilladelsen gives.

Tilladelser vil ikke blive givet til opmåling af større områder med henblik på fremstilling af søkort, da dette strider mod hensynet til, at opmåling og fremstilling af søkort udføres af staten, jf. lovforslagets § 5, stk. 1 og 2. Tilladelser vil derimod kunne gives til opmåling af mindre områder med et konkret formål, for eksempel opmåling i forbindelse med forskning, opførelse af broer, tunneler, havvindmølleparker eller lignende.

Det foreslås i lovforslagets § 17, at overtrædelse af § 7, stk. 1, kan straffes med bøde.

Det foreslås i *stk. 2*, der viderefører § 4 a, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen, at en kopi af alle opmålingsdata skal indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren, når søopmålingen er afsluttet. Begrundelsen for dette er, at disse data kan anvendes til kortlægning af de danske, færøske og grønlandske farvande.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan fortsat gøre dette uden særlig tilladelse. Dette skyldes, at havneområder i Danmark ikke betragtes som en del af gennemsejlingsfarvandene, og at havnemyndighederne selv har ansvar for, at havnens dybder vedligeholdes og opmåles. Statslige myndigheder, som varetager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsudøvelse, kan tillige fortsat gøre det uden tilladelse. Opmålingen skal indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvis den er nødvendig af hensyn til ajourføringen af søkort. Havnemyndighedernes regelmæssige opmålinger i forbindelse med oprensning skal derimod ikke indberettes.

Efter det foreslåede *stk. 3*, der viderefører § 4 a, stk. 3, i lov om Geodatastyrelsen kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om, hvilke oplysninger en ansøgning om opmålingstilladelse skal indeholde, og på hvilke vilkår tilladelsen gives. Der vil således kunne fastsættes regler om, at det nærmere formål med opmålingen skal oplyses. Endvidere vil der kunne fastsættes regler om, hvorledes kopier af opmålingsresultaterne skal indberettes til ministeren efter endt opmåling, eller om hvilken standard opmålingen skal opfylde. Formålet er at kunne anvende opmålingen i ajourføringen af søkort. Der vil også kunne fastsættes regler om, hvordan andre landes statsskibe skal ansøge om tilladelse til at opmåle i de danske farvande, og hvilken offentlig myndighed ansøgningen skal indgives til. Bestemmelsen har indtil nu kun været anvendt til at fastsætte vejledende regler om ansøgningens udformning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

De gældende bestemmelser om infrastrukturen for stedbestedt information findes i lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information og i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om Geodatastyrelsen. Lovforslaget viderefører gældende ret. Infrastrukturen for stedbestedt information defineres som »de standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre,

distribuere og øge nytten af stedbestedt information«. Infrastrukturen udgør således rammebetingelserne for håndteringen af stedbestedte data.

Målet for det tværoffentlige samarbejde om videreudvikling af infrastrukturen er at nyttiggøre stedbestedte informationer, ved at data bringes til at kunne bidrage til en sammenhængende digitalisering på tværs af den offentlige sektor, højne kvalitet og effektivitet i den offentlige opgavevaretagelse, bedre beslutningsgrundlag og forbedrede rammevilkår og innovationsmuligheder for virksomhederne og borgerne.

Bestemmelsen i *stk. 1* giver energi-, forsynings- og klimaministeren ansvaret for at forestå og varetage koordinationen af infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark, således forstæet at ministeren har ansvaret for at forestå udviklingen af rammerne for infrastrukturen i et samarbejde med de mange aktører, der bidrager til infrastrukturen med data, tjenester og værktøjer, og anvenderne.

Efter det foreslåede *stk. 2* nedsætter energi-, forsynings- og klimaministeren et rådgivende udvalg, der kan bistå ministeren i overvågningen, videreudviklingen og koordinationen af infrastrukturen. Det rådgivende udvalg vil som minimum skulle opfylde de betingelser, der er til samordningsudvalget, der er nedsat i henhold til § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information, herunder også i dets sammensætning af medlemmer.

Det nuværende Samordningsudvalg, der er sammensat af medlemmer fra stat, kommuner, regioner, videnskabsinstitutioner og geodatabranchen, rådgiver ministeren om den strategiske retning for infrastrukturens videreudvikling. Samordningsudvalgets møder, der holdes 3-4 gange om året, er en central kanal for drøftelser af politiske og strategiske emner i forhold til digitalisering og i spørgsmål om opbygningen af den geografiske infrastruktur i EU. Samordningsudvalget har ligeledes en formaliseret mulighed for dialog med andre sektor-udvalg om strategiske tiltag. Sådanne drøftelser kan være afgørende for nyttiggørelse af geodata.

Formålet med udvalget efter *stk. 2* er, at det kan varetage opgaverne efter både denne lov og lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union, herunder bistå energi-, forsynings- og klimaministeren ved kontakten til Kommissionen i forbindelse med opbygningen af Den Europæiske Unions infrastruktur for geografisk information. Det rådgivende udvalgs arbejdsopgaver og sammensætning vil fremgå af dets forretningsorden. Lovforslaget viderefører dermed gældende ret.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren nedsætte og indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspecifikke infrastrukturer for stedbestedt information. Baggrunden for bestemmelsen er, at der kan være et behov for at opbygge en del af infrastrukturen i samarbejde med andre myndigheder. Dette gør sig specielt gældende, hvis der er behov for specifik viden om et bestemt område af infrastrukturen, som det rådgivende udvalg ikke besidder.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes til at nedsætte udvalg eller samarbejder, der udspringer af de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier, samarbejder om f.eks. det koordinerede myndighedsberedskab, en infrastruktur for marin stedbestedt information eller GeoDanmark samarbejdet med kommunerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af lov om geografisk infrastruktur § 9, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med relevante ministre, kan fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der kan anvendes af den offentlige forvaltning som grundlag for digital forvaltning, og i § 3, stk. 2, i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter der efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer kan fastlægges standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlige registrering af stedbestedt informationer.

Efter *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministeren med det formål at fremme interoperabilitet og nyttiggørelse af data iværksætte initiativer, som videreudvikler infrastrukturen for stedbestedt information.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestedt informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Fastsættelse af regler skal ske efter forhandling med de myndigheder, der vil blive berørt af bestemmelserne. *Stk. 2* vil medvirke til, at aftaler i forbindelse med de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier, herunder om grunddata og tværoffentlige forvaltningssystemer, kan udmøntes i regler. Dette kan være regler om obligatorisk anvendelse af datasæt, fastsættelse af standarder for data, herunder metadata, og tjenester, datakvalitet eller -ajourføring samt om adgang til data og informationer og serviceniveau for distribution. Formålet er at sikre bedre data og systemer, som danner fundamentet for fællesoffentlige administrationsgrundlag, og en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer og gennem interoperabilitet sikre, at data og informationer kan sammenstilles og dermed øge nytteværdien af disse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse samler reglerne om registre, som er af væsentlig betydning for infrastrukturen for stedbestedt information, og er således en videreførelse af gældende ret, jf. § 2, stk. 1, nr. 4 og nr. 5, § 3, stk. 2, og §§ 4 b og 4 c i lov om Geodatastyrelsen, og § 1, stk. 2, § 3, stk. 3, og § 9 i lov om infrastruktur for geografisk information.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministeren som led i videreudviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information etablere, drive og videreudvikle registre, der gør det muligt at sammenstille forskellige data-

sæt, f.eks. Danmark Administrative Geografiske Inddeling (DAGI), Danske Stednavne, registret over faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og registret over faste ejendommers beliggenhedsadresse (Beliggenhedsregistret).

»Etablering, drift og videreudvikling« skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder udvikling, drift, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er behov for, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan oprette de registre, der er nødvendige for en sammenhængende infrastruktur for stedbestedt information. Ministeren får derfor i *stk. 2* og *3* hjemmel til at fastsætte regler om de data, der skal indberettes til registrene, sådan at registrene kan holdes ajour.

De foreslåede *stk. 1* og *2* viderefører gældende ret om registrene for Ejerfortegnelsen og Beliggenhedsregistret. Bestemmelserne ændres til en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler, og vil i praksis blive udmøntet uændret i de regler, der udstedes for de to registre, jf. *stk. 1*. I *stk. 2* gives ministeren således en hjemmel til at fastsætte nærmere regler om validering, ajourføring og indberetning til Ejerfortegnelsen og hjemmel til at fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens mulighed for at tildele en fast ejendom en anden beliggenhedsadresse end den, der fremgår af Beliggenhedsregistret.

Ejerfortegnelsen indeholder oplysninger om den enkelte faste ejendoms ejer og om ejendommens eventuelle administrator eller andre, der kan råde over eller modtage meddelelser om ejendommen på ejerens vegne, f.eks. en bobestyrer eller kurator. Ejerfortegnelsen vil være udgangspunkt for kommunernes forvaltning af ejendomsområdet og for opkrævning af ejendomsskatter.

Ejerfortegnelsen indeholder almindelige ikke-følsomme personoplysninger, som er omfattet af behandlingsreglerne i § 6 i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven), jf. pkt. 2.7.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger, der gennemgår, hvornår energi-, forsynings- og klimaministeren må behandle personoplysninger. Efter bestemmelsen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3, kan ministeren etablere og drive et register som Ejerfortegnelsen, hvis det er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, der påhviler ministeren som dataansvarlig. Persondatalovens bestemmelse forudsætter, at der foreligger et særskilt retsgrundlag, hvilket er etableret ved lovforslagets § 10, stk. 1.

Hjemlen i *stk. 2* vil blive anvendt til at fastsætte regler om offentlige myndigheders pligt til at indberette til Ejerfortegnelsen. Relevante myndigheder kan f.eks. være kommunerne, Tinglysningstretten og foged- og skifteretterne. Hjemlen kan også anvendes til at fastlægge de forhold, som giver anledning til indberetning med henblik på ajourføring af Ejerfortegnelsen. En sådan begivenhed kan være oprettelse af en ny fast ejendom, overdragelse eller andet ejerskifte af fast ejendom, ejerens dødsfald eller indsættelse af bobestyrer eller kurator. Opremsningen er ikke udtømmende. Der kan og-

så fastsættes nærmere bestemmelser om de oplysninger, der skal afgives i forbindelse med indberetningen, f.eks. krav om identitets- eller kontaktoplysninger, eller krav om validering af oplysningerne før indberetning. I udtrykket validering ligger, at myndigheden skal vurdere gyldigheden af de oplysninger, som indberettes til Ejerfortegnelsen.

Beliggenhedsregistret indeholder oplysninger over faste ejendommens beliggenhedsadresse. Beliggenhedsadressen anvendes til at identificere ejendommen som et supplement til den egentlige ejendomsidentifikation, det såkaldte BFE-nummer, som anvendes i tinglysningen, BBR-registret og i matriklen. Til en fast ejendom kan der være knyttet mere end en adresse i Danmarks Adresseregister, f.eks. ved etageejendomme, andelsboligbebyggelser og større erhvervs- eller landbrugsejendomme.

Registret kan omfatte oplysninger om den eller de adresser, der er knyttet til hver enkelt ejendom og omfatte oplysninger om beliggenhedsadressen for alle ejendomme, der er registreret eller noteret i matriklen. Dette sker ved, at der i ejendomsbeliggenhedsregistret er skabt referencer mellem de faste ejendomme i matriklen og de adresser i Danmarks Adresseregister, der skal repræsentere ejendommene. Beliggenhedsadressen vil blive brugt som identifikation i forbindelse med borgerrettet kommunikation så som ejendoms-skattebillet, BBR-rapport m.m.

Beliggenhedsregistret vil indeholde oplysninger, der kan henføres til en person. Persondatalovens regler skal derfor overholdes, jf. pkt. 2.7.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Efter bestemmelsen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3, kan energi-, forsynings- og klimaministeren etablere og drive et register som Beliggenhedsregistret, hvis det er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, der påhviler ministeren som dataansvarlig. Persondatalovens bestemmelse forudsætter, at der foreligger et særskilt retsgrundlag, hvilket er etableret ved lovforslagets § 10, stk. 1. Registret er tilgængeligt for offentligheden.

Efter stk. 2 kan energi-, forsynings- og klimaministeren i en bekendtgørelse fastsætte de kriterier, der ligger til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse af, hvad der skal være en given fast ejendoms beliggenhedsadresse. Bemyndigelsen forventes udmøntet efter drøftelse med KL.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om, at ejendommen skal tildeles en anden beliggenhedsadresse end den, ejendommen i første omgang har fået, kan ikke påklages til højere administrativ myndighed.

Efter bestemmelsen i *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte bestemmelser om registre omfattet af stk. 1, herunder myndigheders indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Formålet med bestemmelsen er at kunne udmønte politiske og fællesoffentlige aftaler om grunddata og fælles administrationsgrundlag, f.eks. stille krav til datakvalitet eller ajourføring af data i et register, f.eks. DAGI eller Danske Stednavne. Udmøntningen kan dermed være med til at sikre, at registrene bliver ajourført, og at datakvaliteten bliver bed-

re. Som led i videreudviklingen af infrastrukturen for stedbestemte informationer kan det f.eks. dreje sig om nye registre for vejdata, vanddata eller marine data, og konkret kan det betyde, at der fastsættes regler om, at myndighederne skal indberette data i et bestemt format eller lignende, så dataene kan sammenstilles og dermed anvendes sammen med data fra andre registre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Forslaget viderefører gældende ret om samordning og koordination af den offentlige kortproduktion. Bestemmelsen, der er en videreførelse af samordnings- og koordinationsbestemmelsen i § 3 i lov om Geodatastyrelsen skal være med til at øge samordningen af den offentlige kortproduktion både praktisk og teknisk, bl.a. for at undgå dobbeltarbejde og udnytte mulighederne for i fællesskab at kunne løse opgaverne og anvende resultaterne, herunder i offentlige digitale løsninger. Som en forudsætning for at kunne samordne og koordinere dette område kan offentlige myndigheder og institutioner og koncessionerede selskaber anmodes om oplysninger om igangværende og påtænkte aktiviteter.

Bestemmelsen om samordning skal ses i sammenhæng med ansvaret for at forestå og videreudvikle infrastrukturen for stedbestemt information, jf. pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I det foreslåede *stk. 1* præciseres energi-, forsynings- og klimaministerens koordination af offentlige opgaver omfattet af kapitel 2-5, herunder af offentlig opmåling, kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestemt informationer. Samordningsopgaven efter *stk. 1* omfatter dermed den geodætiske infrastruktur, landkortlægning, søkortlægning og infrastruktur for stedbestemt information.

Efter bestemmelsen kan energi-, forsynings- og klimaministeren på egne og andres initiativ deltage i tværoffentlige samarbejder for at varetage samordningsopgaven. Med disse års øgede fokus på offentlige digitale tjenester er forståelsen af brugernes databehov afgørende for at kunne identificere, hvor bedre brug af offentlige stedbestemte informationer kan komme samfundet til gode. Samarbejde om etablering af løsningerne er derfor nødvendigt for at kunne opnå et resultat og høste effekterne. Det er bl.a. tilfældet i GeoDanmark samarbejdet mellem kommunerne og staten om indsamling, bearbejdning og distribution af grundlæggende landkortdata.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling, kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestemt informationer. Hjemlen har hidtil kun været anvendt vejledende ved fastsættelse af standarder, som er aftalt i GeoDanmark samarbejdet, og til at udstede vejledning om RTK-tjenester (Norm for RTK-tjenester), jf. pkt. 2.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Fastsættelse af regler kan først ske efter forudgående forhandling med berørte parter, og det foreslås, at det udover

berørte myndigheder og private organisationer også omfatter internationale organisationer, idet mange standarder og normer i dag fastlægges i internationale organisationer som f.eks. den internationale standardiseringsorganisation ISO, Open Geospatial Consortium (OGC) og International Hydrographic Organization (IHO). Hjemlen forslås videreført af hensyn til muligheden for at kunne realisere tværoffentlige aftaler om digitalisering.

Bestemmelsen i *stk. 3* videreføres, for at energi-, forsynings- og klimaministerens kan varetage sin samordningsopgave. Bestemmelsen betyder, at offentlige myndigheder og institutioner og koncessionerede selskaber efter anmodning skal give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte opmålings-, kortlægnings- og registreringsaktiviteter. Dette vil give ministeren mulighed for at samordne f.eks. kortlægningsopgaver.

For at sikre, at lovens bestemmelse om samordning og koordination fortsat kan anvendes for det matrikulære område og ved anden bygningsregistrering i tilknytning hertil er der i § 21, nr. 1, indsat en ændring af udstykningsloven om, at lovforslagets kapitel 6 finder anvendelse på Geodatastyrelsens opgaver i henhold til udstykningsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse viderefører § 5 i lov om Geodatastyrelsen, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministerens kan fastsætte regler om, hvilke produkter der skal opkræves brugerbetaling for. Ministerens kan således beslutte, hvilke produkter og ydelser der skal betales for, og ministerens kan fastsætte regler om, hvordan prissætningen skal fastlægges. Dette er sket i bekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 2015 om salg af Geodatastyrelsens produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor. Efter de gældende regler skal brugerbetalingen for de produkter, der er betalingsbelagte i videst muligt omfang dække alle udgifter. Der kan dog tages nedsat brugerbetaling, f.eks. hvor det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af myndighedsopgaver.

Den foreslåede bestemmelses ordlyd er ændret, så der står data, registre, kortværk og ydelser i stedet for produkter og ydelser. Formålet er at præcisere, at produkter omfatter data, registre og kortværk. Der er hermed ikke tilsigtet nogen ændring i fortolkningen og udmøntningen af bestemmelsen.

Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte brugerbetaling for de data og stedbestede informationer, der udleveres. Det skal stadig tilsigtes, at der opkræves fuld brugerbetaling for de data, registre, kortværk og ydelser, som er omfattet af bestemmelsen, men energi-, forsynings- og klimaministerens kan stadig fastsætte en lavere brugerbetaling for data, f.eks. af hensyn til udførelsen af myndigheds-, forsknings- og uddannelsesopgaver, eller fordi internationale aftaler og hensynet til sejladsikkerheden betyder, at der skal opkræves en lavere brugerbetaling. Dette gælder f.eks. for søkort.

Derudover udfører energi-, forsynings- og klimaministerens opgaver for både myndigheder og private. Der vil efter

bestemmelsen kunne opkræves betaling for disse ydelser. Hvis der løses opgaver for private virksomheder, skal det sikres, at der opkræves fuld brugerbetaling af hensyn til konkurrencen.

Energi-, forsynings- og klimaministerens skal overholde Finansministeriets budgetvejledning og vejledning om prissættelse ved fastsættelsen af priserne på de data, registre, kortværk og ydelser, som der tages brugerbetaling for.

Derudover skal bestemmelserne i lov nr. 596 af 24. maj 2005 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer og lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union også overholdes ved fastsættelse af betaling for data, registre, kortværk og ydelser. Lovene fastsætter grænser for, hvad offentlige myndigheder kan gøre med deres data, og hvor meget offentlige myndigheder kan opkræve for deres data, jf. pkt. 2.7.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Energi-, forsynings- og klimaministerens skal som følge af de særlige forpligtelser, ministerens har over for forsvar og beredskab, fremstille særlige produkter, data og kort samt ydelser til forsvaret. Disse ydelser bliver reguleret af aftaler mellem parterne.

For at sikre, at lovens bestemmelse om betaling for data fortsat kan anvendes for de matrikulære data, registre og kortværk og anden bygningsregistrering i tilknytning hertil er der i § 21, nr. 1, indsat en ændring af udstykningsloven om, at lovforslagets § 12 finder anvendelse på data, registre og kortværk omfattet af udstykningsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Efter gældende ret i § 5 a, stk. 1, i lov om Geodatastyrelsen, beslutter energi-, forsynings- og klimaministerens, hvilke af lovens data der skal stilles frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Dette er blevet fastsat i bekendtgørelse om fri anvendelse af data. Der påtænkes ingen ændring i forhold til gældende ret.

Ordlyden i det foreslåede *stk. 1* er dog ændret, så det præciseres, at bestemmelsen afgrænses til data, registre og kortværk, som er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Data, registre og kortværk, som energi-, forsynings- og klimaministerens beslutter at stille frit til rådighed efter bestemmelsen i *stk. 1*, vil kunne anvendes af alle både i kommunikation mellem offentlige myndigheder og mellem myndigheder og virksomheder eller borgere. De data, registre og kortværk, som stilles frit til rådighed efter bestemmelsen vil dermed kunne bidrage til administrative lettelse for offentlige myndigheder, idet alle offentlige myndigheder kan anvende samme data som administrationsgrundlag. Da bemyndigelsen blev vedtaget første gang i lov nr. 1392 af 23. december 2012 om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn) og udmøntet i en efterfølgende bekendtgørelse om fri anvendelse af data, var det de såkaldte grunddata, som er topogra-

fiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet, Danmarks Højdemodel og et større antal historiske topografiske kort, der blev stillet frit til rådighed efter stk. 1. Fritstillingen af disse data indgik i den politiske aftale om Grunddataprogrammet fra september 2012 mellem regeringen og KL. Aftalen og den efterfølgende lov og bekendtgørelse er en del af gennemførelsen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015. Bemyndigelsen forventes anvendt til fortsat at stille disse data, registre og kortværk frit til rådighed.

Også andre data, registre og kortværk, der er omfattet af Grunddataprogrammet, vil kunne blive stillet frit til rådighed for alle. Dette drejer sig bl.a. om Beliggenhedsregistret og Ejerfortegnelsen. Dette gælder dog ikke, hvis ejeren har navne- eller adressebeskyttelse efter bestemmelser i lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013 med senere ændringer. Ejers navn eller adresse vil i sådanne tilfælde ikke kunne udleveres til privatpersoner og virksomheder. Dette gør sig også gældende for historiske oplysninger om navn og adresse.

Tilsvarende vil nye datasæt, registre eller kortværk kunne stilles frit til rådighed efter stk. 1, hvis samfundsudviklingen medfører, at disse bliver grunddata eller som en del af infrastrukturen har så bredt et anvendelsesområde for offentlige myndigheder, virksomheder eller borgere.

Borgere og virksomheder vil kunne anvende data, der stilles frit til rådighed, til både ikke-kommercielle og kommercielle formål, og data kan i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer genanvendes til nye formål og til udvikling af nye produkter og dermed skabe samfundsøkonomisk vækst. Data kan som udgangspunkt behandles og ændres på en hvilken som helst måde.

Efter *stk. 2* vil kommuner, der er i besiddelse af data, der er indsamlet i samarbejde mellem kommunerne og energi-, forsynings- og klimaministerens, og som ministeren har besluttet at gøre tilgængelige efter stk. 1, tilsvarende kunne stille disse data frit til rådighed. De grundlæggende landkortdata, som produceres i samarbejde med kommunerne blev den 1. januar 2013 stillet frit til rådighed. Videreførelsen af bestemmelsen sikrer, at der er en klar hjemmel for kommunerne til at stille disse data frit til rådighed.

For at sikre, at lovens bestemmelse om fri adgang til data, registre og kortværk fortsat kan anvendes for de matrikulære data, registre og kortværk og anden bygningsregistrering i tilknytning hertil er der i § 21, nr. 1, indsat en ændring af udstykningsloven om, at lovforslagets § 13 finder anvendelse på data, registre og kortværk omfattet af udstykningsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse viderefører § 2, stk. 3, i lov om Geodatastyrelsen. Energi-, forsynings- og klimaministerens vil således kunne stille andre myndigheders data, regi-

stre og kortværk til rådighed. Ministeren vil endvidere efter bestemmelsen i § 12 kunne opkræve betaling for at distribuere andre myndigheders data, registre og kortværk. Dette vil kunne gøres for at dække de omkostninger, som ministeren vil få ved at skulle behandle andre myndigheders data, registre og kortværk og gøre disse klar til at kunne blive distribueret, f.eks. via Kortforsyningen.

Baggrunden for videreførelsen af bestemmelsen er, at det kan medføre fordele, at mange data kan findes det samme sted og distribueres fra samme platform.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 og 2.8. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse vil videreføre gældende ret i § 6 i lov om Geodatastyrelsen. Bestemmelsen vil give medarbejdere, der efter delegation fra energi-, forsynings- og klimaministerens har behov for det som led i udøvelsen af ministerens myndighedsopgaver efter loven, adgang til at færdes på alle udendørs lokaliteter. Det er alene hensigten med bestemmelsen, at der skal være adgang til udendørs lokaliteter, da der ikke er behov for at få adgang til boligen på en ejendom, hvor der er opsat en installation eller et fikspunkt. Medarbejdere i Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, der har opgaver efter denne lov, får derfor hjemmel til at kunne gå ind på udendørs lokaliteter ved denne bestemmelse. Medarbejderne skal kunne fremvise behørig legitimation.

Bestemmelsen anvendes f.eks. til at håndhæve statens suverænitæt ved at vedligeholde og besigtige grænseafmærkningen mod Tyskland og til at kontrollere installationer eller fikspunkter rundt om i landet for at sikre referencenettets nytteværdi for både offentlig og privat opmåling.

Den foreslåede bestemmelse giver ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal. Den giver ikke ret til at færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne har heller ikke adgang til boliger, men vil kun have ret til f.eks. at gå ind i haver, hvis der i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og fikspunkter vil altid ske efter aftale med ejendommens ejer, enten som erhvervelse af en brugsret til eller som køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation, før installationen vil blive opført. Ved inspektion af grænsen, kontaktes ejeren sjældent, medmindre det er en større opgave. I forbindelse med kontrol og opmåling vil medarbejderne forsøge at kontakte ejeren af ejendommen, før de går ind på ejendommen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret i lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer § 10.

Det foreslåede *stk. 1* giver hjemmel til, at enhver, som forsætligt eller groft uagtsomt udgraver, beplanter, ødelægger eller fjerner et fikspunkt eller en installation, der er opstillet i henhold til § 3, stk. 1, kan straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i fikspunkternes og installationernes betydning for referencenettet. Det er vigtigt, at installationen bliver stående præcis, hvor den er blevet sat op, for at referencenettets præcision og dermed pålidelighed kan opretholdes. Installationen bliver sat op efter en aftale med den ejer, der ejer ejendommen på tidspunktet for opsætningen, og der tinglyses en servitut på ejendommen for at sikre, at også nye ejere og andre rettighedshavere på ejendommen kender til servitutens eksistens, hvis der gives en brugsret til arealet, hvorpå installationen står. Bestemmelsen skal således sikre, at en ejer eller bruger af ejendommen ikke fjerner eller ødelægger en installation, men retter henvendelse til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, hvis ejeren har behov for ændringer omkring installationen.

Bestemmelsen kan kun anvendes, hvis ejeren eller brugeren forsætligt eller groft uagtsomt ødelægger, fjerner eller gør andet mod et fikspunkt eller en installation. Ejeren eller brugeren vil således ikke kunne straffes med bøde, hvis ødelæggelsen sker hændeligt, f.eks. fordi der leges i en have, og et fikspunkt ødelægges under legen. En ejer eller en bruger vil derimod kunne straffes, hvis denne forsætligt graver jord væk under en installation for at få denne til at vælte.

Det foreslåede *stk. 2* gør det muligt, at også selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar efter bestemmelsen, hvis ejeren eller brugeren f.eks. er en virksomhed, der ejer grunden, hvor installationen er sat op.

Forsætlig udsendelse af radiosignaler med det formål at blokere et navigationssignal fra eksempelvis en GPS-satellit (jamming) og udsendelse af falske navigationssignaler med det formål at vildlede (spoofing) er reguleret i lov nr. 260 af 16. marts 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 10. august 2016, hvorfor denne bestemmelse ikke indeholder straffebestemmelse for disse forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Bestemmelsen er en videreførelse af § 7 a i lov om Geodatastyrelsen.

Det foreslåede *stk. 1* giver hjemmel til med bødestraf at sanktionere overtrædelse af bestemmelsen om, at søopmåling efter § 7, stk. 1, ikke må foretages uden energi-, forsynings- og klimaministerens tilladelse. Bestemmelsen kan anvendes, selv hvor overtrædelsen er simpel uagtsom.

Bestemmelsen har endnu ikke været anvendt, men foreslås videreført uændret, for at sikre, at virksomheder, der ønsker at opmåle i danske farvande, ansøger om tilladelse, før de opmåler i farvandene, og at de kan straffes med bøde, hvis de undlader at ansøge om tilladelsen.

Dette vil være med til at sikre, at myndighederne bliver orienteret, før skibe begynder på søopmålingen og vil derfor betyde, at staten kan beskytte de særlige nationale beskyttelsesinteresser og få viden om, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor de opmåler. Ansøgningen før påbegyndelsen af søopmåling vil derfor gøre det muligt for energi-, forsynings- og klimaministeren at give afslag, hvis området indeholder særlige nationale beskyttelsesinteresser.

Det foreslåede *stk. 2* gør det muligt, at også selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar efter bestemmelsen. De fleste skibe, der vil blive anvendt til søopmåling, vil være ejet af et rederi eller en virksomhed. Det er derfor vigtigt, at også juridiske personer kan straffes med bøde for en overtrædelse af reglen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Energi-, forsynings- og klimaministeren har efter almindelige forvaltningsretlige regler en ulovbestemt adgang til at delegere sine beføjelser efter den foreslåede lov til myndigheder under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Det foreslås dog, at der i loven indsættes en hjemmel for ministeren til at bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution til at udøve de beføjelser, der i loven er tillagt ministeren, med henblik på at kunne gennemføre en samlet regulering af spørgsmål om delegation, jf. nedenfor. Ministeren kan herefter i en bekendtgørelse udnytte adgangen til at delegere opgaver og beføjelser til en statslig myndighed under ministeriet.

Bemyndigelseshjemlen i *stk. 1* er formuleret, så den kan rumme statslige myndigheder, som organisatorisk er placeret direkte under ministeriet. Ministeren kan således efter den foreslåede bestemmelse delegere sine beføjelser efter loven til enhver myndighed inden for ministeriets administrative hierarki.

Der er alene adgang til at delegere til statslige myndigheder. Der kan således ikke i medfør af den foreslåede bestemmelse ske delegation til private virksomheder eller organisationer.

Det er hensigten, at Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering skal bemyndiges til at udøve ministerens beføjelser i henhold til loven efter den foreslåede bestemmelse.

I *stk. 2* foreslås indsat en hjemmel til, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan afskære klageadgangen, hvis ministeren delegerer sin bemyndigelse efter § 7, stk. 1, til at give tilladelse til søopmåling i de danske, færøske og grønlandske farvande til andre formål end fremstilling af søkort til en styrelse.

Begrundelsen for at afskære klageadgangen er, at en tilladelse kun vil blive givet, hvis søopmålingen eller formålet med søopmålingen ikke er i strid med nationale beskyttelsesinteresser, hvorfor der hentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet. En eventuel administrativ klageadgang vil være

formel og uden indhold, fordi det ikke kan antages, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil træffe en anden afgørelse, idet ministeren vil tage udgangspunkt i Forsvarsministeriets udtalelse. Hvis f.eks. Forsvarsministeriet har givet afslag, fordi der i det område, der ønskes tilladelse til at søpmåle i, er nationale beskyttelsesinteresser, vil ministeren ikke ændre et afslag til en tilladelse.

For så vidt angår stk. 2 henvises der i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Som en konsekvens af, at der udfærdiges en ny hovedlov foreslås det i *stk. 2*, at lov om Geodatastyrelsen og lov angående Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer ophæves.

I bestemmelsens *stk. 3* sikres det, at bekendtgørelser udstedt i henhold til lov om Geodatastyrelsen forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye bekendtgørelser.

Til § 20

Til nr. 1

Titlen på lov om infrastruktur for geografisk information foreslås ændret til lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union. Formålet er at tydeliggøre, at denne lov vedrører gennemførelse af de forpligtelser, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire).

Til § 21

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af, at lov om Geodatastyrelsen ophæves. En række af lovforslagets bestemmelser skal dog stadig gælde for de data og opgaver, som udføres i henhold til lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i øvrigt (udstykningsloven). Bestemmelsen skal således sikre, at forslagens kapitel 6 om samordning og koordination, § 12 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser og § 13 om fritstillelse af data, registre og kortværk kan finde tilsvarende anvendelse på matrikulære data m.v.

Begrundelsen for dette er, at der stadig er behov for, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne beslutte,

hvilke data, registre, kortværk og ydelser der skal opkræves brugerbetaling for, og hvilke data, registre og kortværk der skal stilles frit til rådighed for alle. Matriklen vil derfor, som det er tilfældet i dag, kunne stilles frit til rådighed af ministeren. Der tilsigtes således ingen ændring af den gældende retstilstand for data, registre og informationer i tilknytning til det matrikulære område.

Tilsvarende er der fortsat behov for, at energi-, forsynings- og klimaministeren koordinerer den offentlige opmåling og kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestemte informationer også vedrørende fast ejendom og efter forhandling kan fastsætte nærmere regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning m.v. i tilknytning hertil.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 1-2, § 3, stk. 1, §§ 4-7 og §§ 11-19 kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Baggrunden for, at loven ikke vil blive sat i kraft direkte, er, at det ikke er hele loven, som skal gælde for Færøerne og Grønland.

De foreslåede § 3, stk. 2 og 3, om fikspunkter og §§ 8-10 om infrastrukturen for stedbestemt information skal ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, fordi fikspunkter og installationer ikke tinglyses i servitutter på Færøerne og i Grønland, og fordi Færøerne og Grønland selv har ansvaret for deres infrastruktur.

Ændringen af titlen på lov om infrastruktur for geografisk information i § 20 skal heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da loven ikke gælder på Færøerne og i Grønland. Endelig skal ændringen af lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i øvrigt i § 21 heller ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi denne lov ikke gælder på Færøerne og i Grønland.

§ 3 i lov om Geodatastyrelsen om samordning og koordination kan sættes i kraft for Færøerne, men dette er aldrig blevet gjort, og det vil derfor blive overvejet, om lovforslagets § 11 vil skulle sættes i kraft på Færøerne, når det i øvrigt undersøges, om loven skal sættes i kraft for Færøerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget***Lov om infrastruktur for geografisk information****§ 20**

I lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information, foretages følgende ændring:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om infrastruktur for geografisk information i Den Europæiske Union**«

§ 21

I lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt om registrering af bygninger på forstranden eller søteritoriet i øvrigt, jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013, som ændret ved lov nr. 80 af 24. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 47 b indsættes:

»§ 47 c. Kapitel 6 i lov om stedbestemt information om samordning og koordination finder anvendelse på Geodatastyrelsens opgaver omfattet af denne lov.

Stk. 2. § 12 om betaling for data, registre, kortværk og ydelser i lov om stedbestemt information finder anvendelse på data, registre, kortværk og ydelser omfattet af denne lov.

Stk. 3. § 13 om fri adgang til data, registre og kortværk i lov om stedbestemt information finder anvendelse på data, registre og kortværk omfattet af denne lov.«